

แบบ ว-1ด

แบบเสนอโครงการวิจัย (Research Project)
ประกอบการเสนอขอของบประมาณจากกองทุนวิจัยคณะศึกษาศาสตร์
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ส่วน ก : ลักษณะโครงการวิจัย

- โครงการวิจัยใหม่ ที่มีระยะเวลาวิจัยสิ้นสุดในปีงบประมาณที่เสนอขอ
- โครงการวิจัยต่อเนื่องระยะเวลา.....ปี ปีนี้เป็นปีที่.....

ความสอดคล้องของโครงการวิจัยกับประเด็นยุทธศาสตร์ของคณะศึกษาศาสตร์

(สามารถเลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การผลิตบัณฑิต
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การวิจัย
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริการวิชาการสู่สังคม
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบริหารจัดการที่ดี

ส่วน ข : องค์ประกอบในการจัดทำโครงการวิจัย**1. ชื่อโครงการวิจัย**

ผลของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ ฟัง-พูด (อ 21202) และทุนจิตวิทยาทางบวกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

The Effects of Flipped Classroom Teaching on Learning Achievement in English Listening and Speaking (E 21202) Course and Positive Psychological Capital of Grade 7 Students

หัวหน้าโครงการ

ผู้วิจัย นางสาวปราณีต ศิริพงษ์

สัดส่วน 70 %

หน่วยงานที่สังกัด โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ฝ่ายมัธยมศึกษา)

E-mail : spraneet16@gmail.com

เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ : 081-68137867

ผลงานวิจัยที่เผยแพร่ 5 ปีย้อนหลัง

ผู้ร่วมวิจัย

ผู้ร่วมวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อริยา คูหา
 สัดส่วน 30 %
 หน่วยงานที่สังกัด หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์
 E-mail : ariyakuha@gmail.com
 เบอร์โทรศัพท์ : 081-6981463

ผลงานวิจัยเผยแพร่ 5 ปีย้อนหลัง

อริยา คูหา. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานสภาอาจารย์ของคณาจารย์มหาวิทยาลัย
 สงขลานครินทร์ *วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 23(1), 135-169.

ไอริสา พรหมจรรย์ อริยา คูหา และชิตชนก เชิงเขาว์. (2560). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด
 นีโอฮิวแมนนิสในการเสริมสร้างอัตมโนทัศน์และแรงจูงใจต่อนื่องของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.
วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 28(2), 84-94.

จิรารัตน์ บุญสงค์ อริยา คูหา และอาฟีฟิ ลาเต๊ะ.(2560) การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและ
 ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน.
วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 28(3), 108-117.

อริยา คูหา ก้องนภา สิงห์ศร และมัฮดี แวดราแม.(2561). ผลการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ
 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.*วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 6(2), 37-51.

อริยา คูหา พิริยา สร้อยแก้ว และมัฮดี แวดราแม. (2562). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้
 ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT. *วารสารครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย*, 47(1), 251-271.

ฐปรัตน์ รักษาณุลิทธิ นันทิยา ไชยนิ่ง แสงอรุณ อีสรามาลัย และอริยา คูหา. (2563) ผลของความแตกฉาน
 ด้านสุขภาพและการรับรู้ภาวะสุขภาพของตนเองต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในสามจังหวัดชายแดนใต้
 ประเทศไทย.*วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้*, 8(2), 1-13.

ฐปรัตน์ รักษาณุลิทธิ อริยา คูหา และสุจิรา วิชัยดิษฐ์. (2564). ผลการฝึกโยคะต่อสมรรถภาพทางกาย ความสุข
 และทุนจิตวิทยาเชิงบวกของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. *วารสารเครือข่าย
 วิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้*, 8(1), 152-164.

อุสมาน สะอิด อริยา คูหา และมัฮดี แวดราแม. (2564). ผลของการใช้โปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม
 โดยใช้แนวคิดพฤติกรรมนิยมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารวิชาการ
 บัณฑิตศึกษาและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์*, 10(2), 147-159.

- อริยา คูหา, ฮานานมุฮิบบะตุตดิน นอจี, สรีนญา ปุติ, ปรีนาภา ชูรัตน์ และฐปรัตน์ รักษ์ภาณูสิทธิ์. (2564).
 ทูทางจิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงอนาคต ความยืดหยุ่นผูกพันในวิชาชีพ และการประยุกต์จิตวิทยา
 เพื่อชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. *วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุข
 ภาคใต้*, 8(2), 273-287.
- จุฑาทิพย์ ประทุมทอง อริยา คูหา และอาฟีฟี ลาเต๊ะ. (2565). ผลของกิจกรรมบำบัดแนวผสมผสานที่มีต่อพฤติกรรม
 ก้าวร้าวทางกาย และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กปฐมวัย. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
 , 12(2)*, 59-73.
- นาตียา หวันยะหว่า อริยา คูหา และ มัยดี แวดราแม. (2566). การศึกษาทุนจิตวิทยาทางบวกของเด็กและเยาวชน
 หอพักสถานสงเคราะห์บ้านเอมิเรสต์. การนำเสนอทางวิชาการ The National and International
 Conference on Education 2023 (NICE) การประชุมวิชาการระดับชาติศึกษาศาสตร์ วิจัย ครั้งที่ 10
 และนานาชาติ ครั้งที่ 6. ในหัวข้อ “ความงอกงามทางการศึกษาที่ยั่งยืนและเสมอภาคสำหรับทุกคน:
 Cultivating Sustainable and Equitable Education for All” 7-9 มิถุนายน 2566.
- อริยา คูหา และฐปรัตน์ รักษ์ภาณูสิทธิ์. (2566). การศึกษาการรับรู้ศักยภาพตนเองด้านการวิจัย เจตคติต่อการทำ
 วิจัยในชั้นเรียน และกรอบความคิดสู่ความสำเร็จในวิชาชีพของบุคลากรครู สำนักการศึกษาเทศบาลนคร
 ยะลา. *Journal of Social Science Panyapat*, 5(2), 123-136.
- นุชิตา สาแม อริยา คูหา และฐปรัตน์ รักษ์ภาณูสิทธิ์. (2566). ทูทางจิตวิทยาเชิงบวก ความเครียดและปัจจัยที่ส่งผล
 ต่อภาวะหมดไฟในการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร ในสังกัดสถาบัน
 พระบรมราชชนก. การนำเสนอทางวิชาการ การประชุมผลงานวิจัยระดับชาติทางจิตวิทยา ครั้งที่ 8. The 8th
 Thailand National Conference on Psychology, หน้า 656-670, 30 มิถุนายน 2566.
- ชญานิน สลิมิน ปรีนาภา ชูรัตน์ และ อริยา คูหา. (2566). การพัฒนาโปรแกรมการโค้ชเชิงบวกเพื่อพัฒนาศักยภาพ
 การดูแลใจตนและทูทางจิตวิทยาเชิงบวกของนักศึกษาพยาบาล. การนำเสนอทางวิชาการ การประชุมผลงาน
 วิจัยระดับชาติทางจิตวิทยา ครั้งที่ 8. The 8th Thailand National Conference on Psychology,
 หน้า 595-610, 30 มิถุนายน 2566.
- ชญานิน สลิมิน ปรีนาภา ชูรัตน์ อริยา คูหา และและฐปรัตน์ รักษ์ภาณูสิทธิ์. (2567). ผลของการโค้ชจิตวิทยาเชิง
 บวกต่อศักยภาพการดูแลใจตนและทูทางจิตวิทยาเชิงบวกของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 วิทยาเขตหาดใหญ่. *Warasan Phuettikammasat (JBS)*, 30 (1), 88-108.
- อัสมา จะปะเกีย และอริยา คูหา. (2567). ผลของกลุ่มจิตบำบัดการรู้คิดพฤติกรรมบูรณาการหลักอิสลาม เพื่อพัฒนา
 ทูทางจิตวิทยาเชิงบวกในเด็กกำพร้า. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 43(5),(กันยายน-ตุลาคม)
- มุสลิม หะยีสะมะแอ และอริยา คูหา. (2567). ผลของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุปัญญาที่มีต่อทักษะสมองเพื่อ
 ความสำเร็จ ดัชนีจดจ่อใส่ใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารพุทธ
 จิตวิทยา*, 9(2), (พฤษภาคม- สิงหาคม),

ศรัณญา ไหมแก้ว และอริยา คูหา. (2567). ปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อการทุ่มเทในงานของพนักงานธนาคารออมสิน จังหวัดชายแดนใต้. วารสารพุทธจิตวิทยา, 9(2), (พฤษภาคม- สิงหาคม),

Ariya Kuha, Harris Keawkubthong & Dennis Relajo. (2018). The Development of Professional Competency of Teachers in Thailand: Meanings and Implications. *Psychreg Journal of Psychology*, 2(2), 96-104.

2. ประเภทของการวิจัย (เช่น งานวิจัยประยุกต์, งานวิจัยในชั้นเรียน ฯลฯ)

งานวิจัยในชั้นเรียน

3. คำสำคัญ (Keywords) ของโครงการวิจัย

การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ทักษะจิตวิทยาทางบวก

4. ความสำคัญ และที่มาของปัญหา

นโยบายด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาที่สอง และภาษาต่างประเทศเป็นสาขาหนึ่งที่มีความสำคัญในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมเน้นที่ทักษะย่อย 4 ทักษะ คือ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสาร การมีส่วนร่วมทำงานกับผู้อื่น และความสามารถเชิงสร้างสรรค์ต้องอาศัยทักษะด้านภาษาเป็นตัวขับเคลื่อน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์กลมกลืนไปกับทักษะชีวิตและอาชีพ ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจึงจำเป็นต้องครอบคลุมทักษะสื่อสารทุกมิติรวมทั้งทักษะการคิด เพื่อใช้เป็นทั้งเครื่องมือและกระบวนการสำหรับการจัดการสารสนเทศที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมโลกในยุคดิจิทัลไร้พรมแดน ทั้งหมดนี้นับว่าเป็นหลักการและความจำเป็นที่ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาโดยอาศัยกระบวนการเรียนการสอนภาษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เหตุนี้ภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาที่มีบทบาทและความสำคัญในฐานะภาษากลางที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในวงกว้าง ครอบคลุมไปถึงในด้านอื่นๆ ได้แก่ การศึกษา การทำธุรกิจ การท่องเที่ยว วัฒนธรรม การแพทย์ วิทยาศาสตร์ การประกอบการอาชีพ และการสื่อสารรวมถึงการใช้เทคโนโลยี อีกทั้งปัจจุบันเป็นโลกศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและเกิดขึ้นในทุกๆด้าน อาทิเช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง โดยมีเทคโนโลยีเป็นตัวขับเคลื่อน เรียกว่าเป็นยุค “หลังสังคมฐานความรู้” (Post Knowledge-Based Society) ซึ่งเป็นโลกที่เน้นบริบทกัลยาณมิตร เป็นโลกและสังคมที่เน้นการแข่งขันไปสู่การร่วมสร้างสรรค์ทำให้วิถีชีวิตมนุษย์เกิดการพึ่งอาศัยซึ่งกันและกันของศตวรรษที่ 21 ที่มีประชากรถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการแข่งขัน และการขับเคลื่อนความเจริญก้าวหน้าของประเทศ

การที่โลกในยุคปัจจุบันได้มีเปลี่ยนฐานการผลิตจากการเน้นทรัพยากรทางธรรมชาติไปเน้นทรัพยากรมนุษย์แทนแล้วนั้น (จินตนา สุขจรรย์, 2556) การพัฒนาทางการศึกษา จึงถือว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งในการเตรียมความพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต สถาบันการศึกษาและครูจึงต้องมีความเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมตัวให้ผู้เรียนมีทักษะการดำรงชีวิตในโลกแห่งอนาคตได้อย่างเหมาะสม ในที่นี้ทักษะที่สำคัญที่สุดคือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skills) ที่มุ่งเน้นความรู้ความสามารถ และทักษะจำเป็นที่สนับสนุนการเรียนรู้

เหตุนี้แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในทักษะในศตวรรษที่ 21 จึงได้ถูกพัฒนาขึ้นโดยองค์กรในสหรัฐอเมริกาที่เกิดจากการรวมตัวกันของนักคิด นักวิชาการ เอกชน และหน่วยงานของรัฐ ได้ก่อตั้งเป็นเครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อส่งเสริมทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หรือ Partnership for 21st Century Skills เรียกว่า เครือข่าย P 21 โดยได้พัฒนาทักษะแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ผสมผสานองค์ความรู้และทักษะเฉพาะด้าน ตลอดจนความชำนาญ การรู้เท่าทันสิ่งแวดล้อมด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อความก้าวหน้าและความสำเร็จของผู้เรียนทั้งด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต

ภาพที่ 1 ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ในที่นี้วิจารณ์ พานิช (2558) ได้กล่าวถึงทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ว่า (21st Century Skills) บุคคลในศตวรรษที่ 21 จะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต มีลักษณะ 3R8C 3R ที่ประกอบด้วย Reading (อ่านออก) Writing (เขียนได้) Arithmetics (คิดเลขเป็น) 8C ได้แก่ Critical Thinking & Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity & Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม) Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์) Collaboration, Teamwork & Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) Communications, Information & Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และ รู้เท่าทันสื่อ) Computing & ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร) และ Compassion (คุณธรรมและจริยธรรม) และสาระรายวิชาหลักที่ผู้เรียนจะต้องรู้สาระรายวิชาหลัก (Core Subjects) ที่ผู้เรียนจะต้องรู้สังคมโลกในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 1) ภาษาแม่ และภาษาสำคัญของโลก 2) ศิลปะ 3) คณิตศาสตร์ 4) การปกครองและหน้าที่พลเมือง 5) เศรษฐศาสตร์ 6) วิทยาศาสตร์ 7) ภูมิศาสตร์ และ 8) ประวัติศาสตร์

โดยวิชาแกนหลักนี้จะนำมาสู่การกำหนดเป็นกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้เชิงวิหยาการ (Interdisciplinary) ที่เน้นการส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาวิชาแกนหลัก และสอดแทรกทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เข้าไปในทุกๆ วิชาที่เป็นแกนหลักนั่นเอง สาระรายวิชาหลักเหล่านี้ที่รวมอยู่ในทักษะสำคัญ 3 ด้านประกอบด้วย 1) ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ที่จะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของผู้เรียนเข้าสู่โลกการทำงาน

ที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ได้แก่ ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณและ การแก้ปัญหา การสื่อสารและการร่วมมือ 2) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี 3) ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ (วิจารณ์พานิช, 2555)

ภาพที่ 2 คุณลักษณะเด็กไทยในโลกศตวรรษที่ 21

เมื่อเทคโนโลยีและการสื่อสาร สารสนเทศได้ช่วยให้โลกติดต่อกันได้รวดเร็วขึ้น ภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาหนึ่งที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 และเป็นวิชาหลักที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้เพราะภาษาอังกฤษได้เข้ามามีบทบาทในฐานะที่เป็นเครื่องมือการติดต่อสื่อสารกันทั่วโลกที่ทุกคนต่างใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในทุกๆด้าน อาทิเช่น การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หนังสือ ตำรา คู่มือวิชาการและเทคโนโลยี การประชุม อบรม การเรียนรู้ข้ามประเทศ การโฆษณา การใช้อินเทอร์เน็ต การชมโทรทัศน์ ภาพยนตร์ ภาษาอังกฤษจึงมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้มากขึ้น และเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสารผ่านเทคโนโลยีต่างๆ ทั้งทางการพูดและการเขียน รวมทั้งในการเรียนรู้ ดังนั้นนักวิชาการ ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงได้ใช้ในการสืบเสาะความรู้เพิ่มเติม โดยการเข้าถึงแหล่งความรู้ซึ่งมีอย่างไม่จำกัดด้วยความสะดวกและรวดเร็ว อีกทั้งในปัจจุบันเป็นยุคที่มีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (ICT) กล่าวคือ ผู้ที่มีความรู้ภาษาอังกฤษดี และสามารถใช้เทคโนโลยีได้ด้วยก็จะช่วยส่งเสริมให้สามารถติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เหตุนี้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษผู้สอนจึงต้องคิดค้นกลวิธีที่จะพัฒนาความสามารถทางด้านภาษาของผู้เรียน เช่น ด้านการอ่านและการเขียนให้ดีขึ้น เพื่อให้มีทักษะการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และมีทักษะการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (อรชนิดา หวานคง, 2559) ดังนั้นแนวทางการปรับวิธีการจัดการเรียนรู้จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มความสามารถให้กับผู้เรียน โดยผู้ที่มีบทบาทสำคัญก็คือ ครูผู้สอน ที่จะต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนหรือการจัดการเรียนรู้ เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะต่างๆ สามารถลงมือฝึกปฏิบัติได้ โดยกระตุ้นความใฝ่รู้หรือสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญ และกระตือรือร้นจนมีสมรรถนะประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ จึงนับว่าเป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วย

พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษให้มีศักยภาพขั้นก้าวหน้า สามารถใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการปรับตัว เพื่อการดำรงชีวิตให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในโลกศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (วิจารณ์ พานิช, 2555)

อีกทั้งในยุคปัจจุบันแนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะแห่งอนาคต ภาษาอังกฤษจึงควรเป็นวิธีการสอน ทั้งนี้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถดำรงชีวิตตามกระแสแห่งยุคดิจิทัล (Digital Age) ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายๆ ด้านอย่างรวดเร็ว อาทิเช่น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้ 4M และการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน” ฯลฯ ในที่นี้ “การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน” (Flipped Classroom Teaching) ที่เป็นนวัตกรรมการสอนใช้ภายในห้องเรียนให้เกิดคุณค่าแก่ผู้เรียนโดยใช้การฝึกประยุกต์ความรู้ เพื่อยกระดับและคุณค่าแห่งวิชาชีพ ผู้สอนที่ปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอน ผ่านสื่อเทคโนโลยีที่นำมาใช้ ในที่นี้องค์ประกอบของห้องเรียนกลับด้าน ประกอบด้วย 1) กำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ให้ชัดเจน 2) ไตร่ตรองว่าวัตถุประสงค์ส่วนไหนควรเรียนแบบลงมือทำ ส่วนไหนควรเรียนแบบรับถ่ายทอด 3) ให้แน่ใจว่าผู้เรียนเข้าถึงวิดีโอทัศน์เพื่อเรียนสาระวิชา 4) สร้างกิจกรรมให้ผู้เรียนลงมือทำเพื่อเรียนรู้ในชั้นเรียน 5) สร้างวิธีสอนที่หลากหลายวิธีเพื่อพิสูจน์ว่าผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ในแต่ละบทเรียน (วิจารณ์ พานิช, 2556)

การเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) เป็นแนวคิดของ Jonathan Bergman & Aaron Sams (2012) โดยใช้แนวคิดให้ผู้เรียนเรียนจากที่บ้าน ทำงานที่เป็นการบ้านจากที่บ้าน ก่อนจะมาโรงเรียนเป็นการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านที่เปลี่ยนรูปแบบวิธีการสอนแบบเดิมๆ ที่ผู้สอนบรรยายเนื้อหาในห้องเรียนแล้วให้ผู้เรียนกลับไปทำการบ้านส่งผู้สอน โดยเปลี่ยนบทบาทให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ผ่านระบบเทคโนโลยี วิดีทัศน์ หรือบทเรียนออนไลน์ที่ผู้สอนจัดทำให้ก่อนการเข้าชั้นเรียน เพื่อมาทำกิจกรรมในห้องเรียน หัวใจสำคัญของการเรียนรู้นี้ คือ การใช้เทคโนโลยีการเรียนการสอนที่ทันสมัย และให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ผ่านกิจกรรมซึ่งทั้งสองส่วนนี้จะกระตุ้นให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ยิ่งขึ้นที่ พัชรินทร์ สิทธิภูมิ (2561) พบว่าการใช้ห้องเรียนกลับด้านเป็นการสร้างแรงจูงใจในการเรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น มีความสนใจและพยายามเรียนรู้ โดยสามารถเลือกใช้บทเรียนและช่องทางในการเข้าถึงการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายตามความพร้อมในการเรียนรู้ของตนเอง เมื่อทำกิจกรรมในชั้นเรียนผู้เรียนจึงมีความพร้อมและมั่นใจในการทำกิจกรรมในการระดมความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างอิสระ ผู้เรียนได้เรียนอย่างใกล้ชิด และเป็นผู้สรุปความรู้ด้วยตนเองส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียนได้รับการพัฒนาไปพร้อมๆ กัน

อย่างไรก็ตามในสังคมปัจจุบัน แม้ว่าบุคคลจะประสบความสำเร็จด้านการเรียนรู้ และด้านวิชาการแล้วสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ ด้านจิตใจ เพราะในชีวิตของบุคคลเล็งไม่ได้ที่จะมีปัญหาหรืออุปสรรคเกิดขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลกระทบต่อตัวบุคคล เป็นแรงหนุนเสริมประสบการณ์ให้บุคคลก้าวต่อไปจนประสบความสำเร็จ อะไรที่จะเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้บุคคลประสบความสำเร็จ คำถามนี้ Fred Luthans ได้นำเสนอตัวแปรจิตวิทยาเชิงบวกที่เรียกว่า Psychological Capital หรือ PsyCap หรือ HERO ในปี ค.ศ. 2002 ซึ่งทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกเป็นคุณลักษณะและทรัพยากรทางจิตวิทยาที่มีอยู่ในตัวบุคคลที่สามารถวัดได้ พัฒนาได้ และนำไปบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์ได้

เช่น เปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรมของพนักงานในองค์กรส่งผลให้องค์กรมีผลผลิตที่เพิ่มมากขึ้น มีสุขภาพที่ดีขึ้น ทูทางจิตวิทยาเชิงบวกจึงเสมือนหนึ่งภูมิคุ้มกันที่ยอดเยี่ยมในชีวิตให้สามารถการดำรงไว้ซึ่งสมรรถนะและชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี พัลพงศ์ สุวรรณวาทีน & เรวดี วัฒนชกโกศล (2564) ; Luthans (2002) ได้กล่าวว่า ทูทางจิตวิทยาเชิงบวกมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความหวัง (Hope) 2) การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-efficacy) 3) ความสามารถในการฟื้นพลัง (Resilience) 4) การมองโลกในแง่ดี (Optimism) ในปัจจุบันมักใช้คำว่า HERO แทนคำ PsyCap ซึ่ง H หมายถึง Hope E หมายถึง Efficacy R หมายถึง Resilience และ O หมายถึง Optimism

แนวคิดจิตวิทยาเชิงบวกมาจากบริบทพฤติกรรมที่มาจาก 2 ระบบที่สำคัญๆ คือ ระบบกายและ ระบบจิต ด้วยเพราะจิต (Mind) คือ ลักษณะทางนามธรรม เป็นสิ่งละเอียดอ่อน ไม่มีตัวตน ไม่มีน้ำหนัก สังกัดไม่ได้ เป็นอัตนัย (Subjective) รับผิดชอบการจำ ความรู้สึก ความคิดและอารมณ์ บางครั้งรับรู้ ได้โดยไม่ต้องอาศัยกาย แต่มีอำนาจต่อกาย ในขณะที่จิตมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาตามสิ่งเร้าที่มากกระตุ้น จิตจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่ทำให้บุคคลตั้งมั่นและรักษา (อริยา คูหา, 2552) ดังนั้นการพัฒนาและเสริมสร้างทุนจิตวิทยาเชิงบวกให้แก่ตนเอง จะช่วยให้บุคคลดำเนินชีวิตด้วยการรักษา ดูแลทั้งร่างกายและจิตใจให้ก้าวต่อไปแม้จะเจออุปสรรคที่หนักเพียงใด ทูทางจิตวิทยาเชิงบวกมีผลต่อการปฏิบัติงานและการเรียนรู้ ดังเช่น ยุทธชัย ศรุตเกรียงไกร และคณะ (2563) ที่ศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมส่งเสริมทุนทางจิตวิทยาในนักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาจิตวิทยา ชั้นปีที่ 1 พบว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมทุนทางจิตวิทยามีทุนทางจิตวิทยาสูงขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมทุนทางจิตวิทยา และ 2) นักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมทุนทางจิตวิทยามีทุนทางจิตวิทยาสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมทุนทางจิตวิทยา

จากที่กล่าวมาข้างต้น ห้องเรียนกลับด้านจึงเป็นแนวคิดในการจัดเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลาและต่อเนื่อง ให้ผู้เรียนได้รู้เท่าทัน มีทักษะต่างๆ มีความรู้ มีเจตคติ พร้อมทั้งจะรับต่อการปรับเปลี่ยนตนเองให้เป็นผู้รู้เรียนและเรียนรู้อย่างแท้จริงในศตวรรษที่ 21 ทว่าจากประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่การสอนของผู้วิจัยที่ปฏิบัติหน้าที่สอนนักเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 21202) ซึ่งเป็นวิชาเลือกที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียน พบว่า ผู้เรียนแต่ละคนมีระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษที่แตกต่างกัน และบางส่วนผู้สอนต้องใช้เวลามากเพื่อช่วยในการทำความเข้าใจเนื้อหา และไม่สามารถทำได้ในเวลาเรียนปกติเนื่องจากเวลาจำกัด อีกทั้งผู้เรียนบางส่วนก็ไม่กล้าที่จะซักถามในสิ่งที่ตนเองยังไม่เข้าใจ นอกจากนี้การนัดเวลาสอนซ่อมเพิ่มเติมก็ทำได้ยากเนื่องจากมีเวลาไม่ตรงกัน เพราะผู้เรียนต่างต้องใช้เวลาเรียนรายวิชาอื่นๆ จากเหตุผลและแนวคิดดังกล่าว เพื่อที่จะเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการจัดการเรียนรู้ และการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 21202) ให้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศให้เป็นทักษะเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในอนาคต ให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและเป็นผู้เรียนที่มีคุณภาพต่อไป และรู้อนาคตของชีวิตได้ดีที่สุด

5.วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1 เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษฟัง-พูด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

5.2 เพื่อศึกษาทุนจิตวิทยาทางบวกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้

แบบห้องเรียนกลับด้าน

5.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน รายวิชาภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 21202)

6. คำถามการวิจัย

6.1 การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 21202) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้หรือไม่

6.2 ทุนจิตวิทยาทางบวกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังจากที่ได้เรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านเป็นอย่างไร

6.3 ความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังจากที่ได้เรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านเป็นอย่างไร

7. ขอบเขตการวิจัย

ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้น ม.1 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 21202) จำนวน 35 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 21202) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 35 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชานี้ทั้งหมด

ตัวแปรที่ศึกษา มี 2 ระดับ ประกอบด้วย

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

ตัวแปรตาม ในที่นี้มี 3 ระดับ ได้แก่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 21202)

ทุนจิตวิทยาทางบวก

ความพึงพอใจในการเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

ตัวแปรเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้เวลา 5 สัปดาห์ โดยใช้สัปดาห์ละ 2 คาบ (คาบละ 50 นาที) รวมเป็น 10 คาบ (ซึ่งไม่รวมการทดสอบก่อนเรียน 3 คาบและการทดสอบหลัง เรียน 2 คาบ) โดยดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

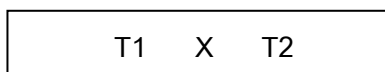
เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ดำเนินการจัดเนื้อหาตามหลักสูตรสถานศึกษาของสภาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชาภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 21202) จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ แผนละ 50 นาที โดยมีหัวข้อต่อไปนี้

1. Greetings, Introducing & Parting
2. Daily Life
3. Talk about free-time activities
4. Talk about Hometown
5. Ordering food and drink

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research Design) โดยดำเนินการตามแบบแผนการทดลองแบบ One group pretest-posttest design (ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, 2546)

เมื่อ T 1 หมายถึง การวัดก่อนการทดลอง (Pretest)
 X หมายถึง การทดลองการจัดการเรียนรู้ (Treatment)
 T 2 หมายถึง การวัดผลหลังการทดลอง (Post-test)

8. นิยามศัพท์เฉพาะ

8.1 การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการทำกิจกรรมในห้องเรียนโดยผู้สอนได้มอบหมายงาน ให้นักเรียนได้สืบเสาะความรู้ ล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน จากการใช้เอกสารประกอบการเรียน หนังสือเรียน ตลอดจนสื่อการเรียนรู้ต่างๆ เช่น จาก วิดิทัศน์ บทความ ภาพ หรือ เสียง ที่ครูได้เตรียมไว้ให้ และเชื่อมโยงการประยุกต์ใช้ความรู้ที่นักเรียนได้สืบเสาะมาสู่การสร้างประสบการณ์ทางการเรียนรู้จากการทำกิจกรรมที่ได้กำหนดในชั้นเรียน โดยมีขั้นตอนการเรียนรู้ ดังนี้ (Bergmann and Sams, 2012)

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมความพร้อม ครูศึกษาบทเรียน และเลือกบทเรียนที่น่าสนใจนำมาออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ชี้แนะนักเรียนเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ บอกแหล่งความรู้ให้แก่ นักเรียน และมีการตั้งคำถามกระตุ้นให้นักเรียนมีความพร้อม มีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้า

ขั้นที่ 2 ขั้นศึกษาค้นคว้า นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองนอกชั้นเรียน เขียนสรุปสาระที่ได้จากการค้นคว้า จุดประเด็นที่สนใจหรือมีข้อซักถาม เพื่อนำไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนครูกระตุ้นนักเรียนด้วยคำถามเกี่ยวกับสาระความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษามาล่วงหน้าแล้ว เพื่อเป็นการตรวจสอบและเตรียมความพร้อม เมื่อนักเรียนมีความพร้อมแล้ว ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามความสนใจของนักเรียน การอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนร่วมชั้นเรียนและครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนรู้

8.2 ทุนจิตวิทยาทางบวก หมายถึง ศักยภาพทางจิตใจที่ทำให้บุคคลสามารถปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของงาน หรือกิจกรรม สิ่งต่างๆที่ต้องทำ รวมทั้งช่วยในการแก้ปัญหา อุปสรรคต่างๆ ที่ผ่านเข้ามา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

8.2.1 ด้านความหวัง หมายถึง ภาวะแรงจูงใจในด้านบวกที่บุคคลมีต่อตนเองว่าจะประสบความสำเร็จในเป้าหมายที่ตนวางไว้ ด้วยการบอกตนเองว่าฉันทำได้ เป็นสิ่งที่ช่วยสร้างพลังใจ

8.2.2 ด้านการรับรู้ในความสามารถของตนเอง หมายถึง ความเชื่อของบุคคลที่รับรู้ว่าคุณมีความรู้ความสามารถ จึงมีความมั่นใจในการทำสิ่งต่างๆ เช่น การเรียนรู้ การดำรงชีวิต

8.2.3 ด้านความยืดหยุ่นทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่สามารถพลิกความคิด ฟันวิกฤติเหตุการณ์ ปัญหาต่างๆ ให้สามารถฟื้นความคิด และพฤติกรรมใหม่ได้ สามารถก้าวข้ามผ่านความพ่ายแพ้ ล้มเหลว ความไม่สมหวัง และสภาวะทางอารมณ์ที่เคยท้อแท้ หดท้อกำลังใจ

8.2.4 ด้านการมองโลกในแง่ดี หมายถึง ความสามารถในการมองเห็นถึงสาเหตุหรือลักษณะของเหตุการณ์ต่างๆในทางบวก สามารถแปลความหมายของเหตุการณ์เชิงลบว่าเกิดจากปัจจัยภายนอกและเกิดขึ้นชั่วคราวตามแต่สถานการณ์เท่านั้น

8.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางปัญญาที่เป็นทักษะ และความรู้ ความเข้าใจที่ได้รับจากการประสบการณ์ต่างๆ จากการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 21202) ในที่นี้หมายถึง ผู้วิจัยเน้นทักษะการพูด รายวิชาภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 21202) ประเมินได้จากฝึกปฏิบัติจริงการพูดในระหว่างเรียน การทดสอบภาคปฏิบัติการพูด และการทดสอบในชั้นเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

8.4 ความพึงพอใจในการเรียน หมายถึง ความรู้สึกอย่างไร อย่างหนึ่งของบุคคลที่ผ่านประสบการณ์ต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ในที่นี้ได้แก่ ความพึงพอใจในการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 21202) ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

8.5 นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ฝ่ายมัธยมศึกษา) ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 21202) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

9. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ด้านความรู้

- 1) ทำให้ทราบว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบห้องเรียนกลับด้าน สามารถใช้กระบวนการเรียนการสอนได้หรือไม่
- 2) ทำให้ทราบว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบห้องเรียนกลับด้านส่งผลต่อทุนจิตวิทยาทางบวกอย่างไร
- 3) การเข้าร่วมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบห้องเรียนกลับด้าน สามารถส่งเสริมศักยภาพทางการเรียนแก่นักเรียน และช่วยส่งเสริมการเรียนรู้อย่างชาญฉลาดในนักเรียนให้เพิ่มมากขึ้นอย่างไร

ด้านการนำไปใช้

- 1) ทำให้ครูผู้สอนได้องค์ความรู้ด้านการสอนที่สามารถนำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนได้
- 2) เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนได้มีสารสนเทศความรู้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 21202) ของนักเรียนให้สูงขึ้น
- 3) เพื่อนำเป็นแนวทางทางสอนให้นักเรียนรู้สึกสนใจ กระตือรือร้น มีความสุข สนุกในการเรียน มีมุมมองทางบวกต่อภาษาอังกฤษ และสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน
- 4) เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยและพัฒนารูปแบบการใช้การจัดการเรียนรู้สำหรับครูให้หลากหลายและกว้างขวางมากยิ่งขึ้น
- 5) เพื่อให้ได้สารสนเทศในการนำไปพัฒนาทุนจิตวิทยาทางบวกแก่นักเรียน

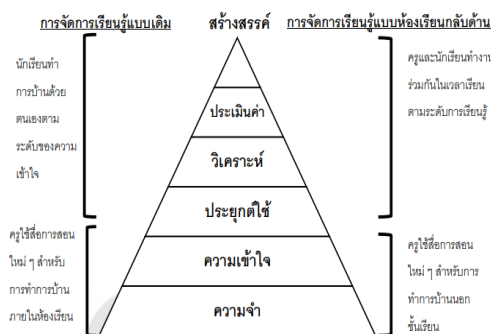
หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ฝ่ายมัธยมศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์

10.การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและที่มาของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

Weitzenkamp (2013) ได้กล่าวไว้หลังจากที่เขาได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านที่ได้เชื่อมโยงกับทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom สามารถอธิบายได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบดั้งเดิม (Traditional Classroom) จะใช้กระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียน เป็นระดับความรู้ ความจำและความเข้าใจ และใช้กระบวนการเรียนรู้นอกห้องเรียนตั้งแต่ระดับการนำไปใช้ ซึ่งตรงกันข้ามกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ที่เป็นการเรียนรู้ระดับความรู้ ความจำ และความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้นอกห้องเรียน และระดับการนำไปใช้ขึ้นไปในกระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียน

ภาพที่ 3 การเปรียบเทียบการนำทฤษฎีการเรียนรู้ของ BLOOM ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านและการจัดการเรียนรู้แบบเดิม

2.1 ความหมายของห้องเรียนกลับด้าน

Bergmann & Sams (2012: 13-14) กล่าวถึง ห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ว่าเป็นการเรียนการสอนจากที่เรียนเนื้อหาในห้องเรียน เป็นการเรียนเนื้อหาที่บ้าน และมาทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน

ห้องเรียน ผู้เรียนนำเอาผลการศึกษารียนรู้ด้วยตนเองนำกลับมาสู่กระบวนการอภิปราย สืบค้นเพื่อหาบทสรุปของคำตอบที่ชั้นเรียนอีกครั้งหนึ่ง โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดประสบการณ์ทางการเรียน บทบาทของครูเปลี่ยนไปจากเดิมอย่างสิ้นเชิง กล่าวคือไม่ใช่ผู้ถ่ายทอดความรู้ ครูเปรียบเสมือนโค้ช/ติวเตอร์ หรือเป็นผู้จุดประกายทางความคิด โดยการตั้งคำถามเพื่อให้เด็กคิด สร้างความสนุกสนานในการเรียน และเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน

Nik Peachy (2020) ได้กล่าวว่า ห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบ Blended Instruction ซึ่งเป็นรูปแบบผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบผู้เรียนได้พบปะกับผู้สอนในเวลาเรียน โดยตรงหรือผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น google classroom หรือ Zoom (Synchronous Learning) กับการเรียนรู้ที่ครูทำบทเรียนไว้ให้และผู้เรียนสามารถเข้าเรียน ศึกษาด้วยตัวเอง (Asynchronous Learning)

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2558) ได้อธิบายว่า ห้องเรียนกลับด้าน หมายถึง การเรียนการสอนที่ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาของบทเรียนด้วยตนเองที่บ้าน และนำผลงานหรือปัญหาที่บันทึกไว้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้สอนหรือเพื่อนในห้องเรียน ห้องเรียนกลับทางจึงเป็นวิธีการจัดกิจกรรมที่เปลี่ยนบทบาทของผู้สอน จากการเป็นผู้บรรยายเนื้อหา มาเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกวิธีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองที่บ้าน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในห้องเรียน

ขณะที่ อิศรา ก้านจักร (2559) ได้สรุปนิยามไว้ว่า ห้องเรียนกลับด้าน คือศาสตร์การสอนอีกรูปแบบหนึ่ง que เปลี่ยนจากการสอนแบบบอกความรู้หรือรอรับความรู้ มาเป็นการเรียนรู้เชิงรุก ภายใต้การเชื่อมโยงสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์ ผ่านการเรียนรู้แบบเผชิญหน้าในชั้นเรียนกับการเรียนรู้ด้วยตนเองแบบออนไลน์ โดยที่ผู้สอนจะเป็นผู้แนะนำทางปัญญาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ความรู้ และการสร้างสรรค์ในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ

ชนสิทธิ์ สิทธิสุนเนิน (2560) ได้กล่าวว่าห้องเรียนกลับด้าน เป็นวิธีการสอนที่ทำให้เกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) โดยกลับด้านชั้นเรียนให้นักเรียนเรียนเนื้อหาที่บ้านผ่านสื่อ วัตทัศน์ บทเรียนที่อยู่บนอินเทอร์เน็ต และในสื่อ ICT และมาทำการบ้านที่โรงเรียนโดยมีครูทำหน้าที่โค้ช ที่จะช่วยเหลือในการทำภาระงาน นวัตกรรม

วรัทยา มณีรัตน์ (2560) ได้ให้ความหมายว่า เป็นการจัดการเรียนรู้แบบพลิกกลับ โดยเปลี่ยนจากการสอนหน้าชั้นเรียนที่ครูถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนหน้าชั้นเรียน และมอบหมายการบ้านให้นักเรียนกลับไปทำที่บ้าน เป็นการสอนโดยให้นักเรียนกลับไปเรียนเนื้อหา ผ่านสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ครูจัดหาให้หรือที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้เองที่บ้านหรือที่อื่นๆ แต่ในชั่วโมงเรียนนักเรียนจะได้ทำกิจกรรมต่างๆ โดยมีครูเป็นผู้คอยดูแลให้คำแนะนำ

กรวรรณ สีสสม และนพรัตน์ หมีพลัด (2560) กล่าวว่า คือ การที่ผู้เรียนแต่ละคน มีความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันออกไป รูปแบบการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านหรือ flipped classroom จะสามารถช่วยพัฒนาให้การเรียนรู้ของ ผู้เรียนแต่ละคนมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากผู้เรียนสามารถกำหนดแนวทางและวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ผ่านสื่อการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนกำหนด และครูจะทำหน้าที่เป็นผู้ตอบคำถาม และคอยช่วยแก้ปัญหาให้กับนักเรียน ทำให้ครูสามารถใกล้ชิด และทราบปัญหาที่นักเรียนพบเจอในการเรียนได้อย่างแท้จริง และส่งผลให้ปัญหาได้รับ การแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพและตรงจุดมากขึ้น

ใจทิพย์ ณ สงขลา (2561) ได้ให้ความหมายว่าเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิด “เรียนที่บ้าน ทำงานหรือการบ้านที่โรงเรียน” การเรียนเช่นนี้เป็นการจัดสรรความรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาจนเข้าใจและมีพื้นฐานความรู้โดยเรียนมาจากที่บ้าน ใช้การทดสอบและย้ำความเข้าใจและใช้กิจกรรมต่อยอด เมื่อมาที่ชั้นเรียน ใช้เวลาที่พบกันลงมือทำกิจกรรมและให้ผลป้อนกลับแก่ผู้เรียน

ภาณุวัฒน์ สงแสง (2563) กล่าวว่า คือ แนวการสอนที่ผู้วิจัย สังเคราะห์ขึ้น ซึ่งเป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้สร้างหรือปรับเนื้อหาให้เหมาะสมแล้วนำไปไว้ใน Google Classroom และสร้างข้อตกลงในการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับนักเรียน โดยปรับเปลี่ยนบทบาทของครูให้เป็นผู้อำนวยความสะดวก จัดแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ ให้คำปรึกษา โดยที่นักเรียนมีบทบาทที่จะต้องเรียนรู้เนื้อหาในห้องเรียนด้วยสื่อการเรียนรู้อินเทอร์เน็ต และแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ผ่าน Google Classroom ที่ครูสร้างขึ้นก่อนเข้าห้องเรียนและตอบสนองการเรียนรู้ออนไลน์ผ่านการเรียนรู้อินเทอร์เน็ตและแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่ครูสร้างขึ้นด้วย Google Forms และนำความรู้มาใช้ทำกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณในชั้นเรียน แล้วนำข้อสงสัยมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน ฝึกใช้ความรู้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่ม

เบญจพร สุคนธร และสมพงษ์จิตระดับ (2563) ได้ระบุว่า คือการเรียนรู้อย่างตนเอง ผ่านสื่อการสอน นักเรียนสามารถย้อนดูคลิปวิดีโอได้อย่างไม่จำกัดจำนวนครั้ง ทั้งยังสามารถสร้างหรือกำหนดแนวทางการเรียนได้ด้วยตนเอง แนวทางการเรียนการสอน แบบนี้จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านการเรียนรู้ด้วยตัวเองให้กับผู้เรียนที่มีความสามารถในการเรียนรู้ต่างกัน

กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) จึงเป็นการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานระหว่างการเรียนเนื้อหาที่บ้านอาจจะผ่านสื่อออนไลน์ หรือจากเอกสาร ตำรา วิดีโอ ภาพ เสียง หรือสื่ออื่นๆ กับการพบกันในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนทำกิจกรรม โดยมอบหมายให้นักเรียนได้ศึกษาเนื้อหาในห้องเรียนก่อนการเข้าชั้นเรียน และใช้เวลาภายในห้องเรียนให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ โดยครูมีหน้าที่เป็นผู้ออกแบบการจัดการเรียนการสอน

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

Flipped Classroom เป็นวิธีการสอนที่ใช้มานานหลายปีแล้ว อาทิเช่น ในหนังสือ Effective Grading (1998) โดย Barbara Walvoord & Virginia Johnson Anderson ที่ได้นำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนที่นักเรียนได้รับเนื้อหาก่อนที่จะมีการเรียนในชั้นเรียน วิธีการที่คล้ายกันที่เรียกว่า Inverted classroom เพื่อให้นักเรียนได้เรียนกับสื่อการเรียนต่างๆ เช่น การเรียนนอกห้อง การอ่านหนังสือ วิดีโอและ PowerPoint ที่มีเสียงก่อนการเข้าชั้นเรียน เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนได้เตรียมความพร้อมโดยการดูสื่อต่างๆ เมื่อเข้าห้องเรียนกิจกรรมในเวลาเรียน นักเรียนจะอภิปรายกลุ่มเป็นกลุ่มย่อยๆเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ทั้งนักเรียนและครูผู้สอนที่จะตอบสนองต่อวิธีการนี้อย่างดีและสังเกตว่านักเรียนมีแรงจูงใจมากขึ้นกว่าการสอนในรูปแบบดั้งเดิม ซึ่งสอดคล้องกับ พัชญา บุตรธาวร (2558; อ้างอิงจาก วิจารณ์ พานิช, 2556) ได้อธิบายว่า ห้องเรียนกลับด้านเป็นการเรียนเนื้อหาวิชาที่บ้านแต่มาทำการบ้านที่โรงเรียน หรืออีกนัยหนึ่งคือรับการถ่ายทอดความรู้มาจากที่บ้าน แล้วมาสร้างความรู้ต่อยอดจากที่ได้รับมาให้เป็นความรู้ที่สอดคล้องกับชีวิต ทำให้เกิดการเรียนรู้ เกิดทักษะ

ที่เรียกว่า “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” ซึ่งใช้เฉพาะนักเรียนเท่านั้นที่เรียนรู้อีกกลับด้าน ครูผู้สอนก็ต้องสอนกลับด้าน เช่นเดียวกัน ซึ่งครูเป็นผู้จัดการการสอนแบบกลับด้าน คือ จากที่เคยสอนเนื้อหาวิชานั้นหน้าชั้นเรียน เปลี่ยนมาเป็นสอนโดยผ่านวิดีโอ หรือสื่อการสอนต่างๆ ที่ครูสร้างขึ้น หรือสิ่งอื่นๆ ที่มีอยู่แล้ว นำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน โดยให้นักเรียนไปเรียนรู้ที่บ้านหรือที่อื่นนอกเวลาเรียนแล้วใช้เวลาเรียนในห้องเรียนเพื่อฝึกทำแบบฝึกหัดหรือลงมือปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะและกิจกรรมต่างๆ เช่น การตอบคำถาม การอภิปราย หรือสรุปเนื้อหาที่นักเรียนได้เรียนรู้มาทั้งหมด โดยในช่วงเรียน ครูจะทำหน้าที่เป็นผู้ฝึกให้นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้เรียนมาสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งในชั้นเรียนจะเริ่มด้วยการทบทวนวิดีโอ และตอบคำถามจากสิ่งที่ไม่เข้าใจหลังดูวิดีโอ ซึ่งจะทำให้ครูรู้ว่านักเรียนเข้าใจผิดในเรื่องใด และจะได้แก้ไขความเข้าใจผิดนั้น หลังจากนั้นครูจะมอบหมายให้นักเรียนทำงาน โดยอาจจะเป็นการปฏิบัติการทดลอง (Lab) หรือเป็นกิจกรรมค้นคว้าโครงการหรือกิจกรรมแก้ปัญหา ฝึกทักษะ หรือการทดสอบ ซึ่งจะมีเวลามากพอในการทำหลาย ๆ กิจกรรม ในส่วนของการให้คะแนนการทดสอบยังคงเหมือนเดิมที่สอนแบบปกติ

Bergmann & Sams (2013) ได้กล่าวว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านนั้น บทบาทของครูผู้สอนจะเปลี่ยนจากเดิมอย่างสิ้นเชิง คือ ครูจะไม่ใช้ผู้ถ่ายทอดความรู้แต่จะมีบทบาทคล้ายกับตัวเตอร หรือ ผู้ฝึกหัด โดยตั้งคำถามกระตุ้นให้นักเรียนอยากรู้อยากเห็นและเกิดความคิดสร้างสรรค์ เกิดความกระตือรือร้นและสนุกสนานไปกับการได้ตอบคำถามและเรียนรู้ และเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนด้วย โดยครูจะใช้เวลาสำหรับการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน ทำให้นักเรียนที่เรียนช้า ไม่ทันเพื่อนร่วมห้องได้รับการเอาใจใส่ ซึ่งจากการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านในรายวิชาเคมีของ Bergmann & Sams นั้นจะมีเวลาในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนมากกว่าและประหยัดเวลามากกว่าการเรียนแบบเดิม ซึ่งการที่ให้นักเรียนเรียนรู้เนื้อหาล่วงหน้าที่บ้านมาแล้วมาพูดคุยกันในชั้นเรียนนั้นจะทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น เร็วขึ้น เหลือเวลาสำหรับเติมสิ่งอื่นๆ ให้นักเรียนโดยเฉพาะทักษะการคิดวิเคราะห์

2.3 การเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้แบบเดิมกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Learning) และการจัดการเรียนรู้แบบเดิม (Traditional Learning) แตกต่างกันโดยการจัดการเรียนรู้แบบกลับด้าน จะมุ่งเน้นการสร้างสร้งองค์ความรู้ด้วยตัวผู้เรียนเองตามทักษะความรู้ความสามารถและสติปัญญาและความสามารถทางการเรียนแต่ละคน จากประสบการณ์ที่ครูจัดให้ผ่านสื่อเทคโนโลยี ICT หลากหลายประเภทในปัจจุบัน และเป็นลักษณะการเรียนรู้ จากแหล่งเรียนรู้นอกชั้นเรียนอย่างอิสระทั้งด้านความคิดและวิธีปฏิบัติ ครูจะทำบทบาทเป็นตัวเตอร (Tutors) หรือโค้ช (Coach) ที่จะเป็นผู้จุดประกายและสร้างความสนุกสนานในการเรียน รวมทั้งเป็นผู้อำนวยความสะดวก ในการเรียน (Facilitators) ในชั้นเรียนนั้นๆ ซึ่งแตกต่างจากการเรียนแบบเดิมที่ครูจะเป็นผู้ป้อนความรู้ และประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนในลักษณะที่ครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher Center) (สุรศักดิ์ ปานเฮ, 2556) และสามารถสรุปการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ได้ดังตารางที่ 1 และภาพที่

ห้องเรียนแบบเดิม	แบบห้องเรียนกลับด้าน
กิจกรรม Warm-up 5 นาที	กิจกรรม Warm-up 5 นาที
ทบทวนการบ้านของคืนก่อน 20 นาที	ถาม – ตอบเรื่องวิดีโอ 10 นาที

บรรยายเนื้อหาวิชาใหม่ 30 – 45 นาที	กิจกรรมเรียนรู้ที่ครูมอบหมาย หรือนักเรียน คิดเอง หรือ Lab 1 ชั่วโมง 15 นาที
กิจกรรมเรียนรู้ที่ครูมอบหมาย หรือนักเรียนคิดเอง หรือ Lab 20 – 35 นาที	

ตาราง 1 เปรียบเทียบระหว่างห้องเรียนแบบ Traditional กับการจัดการเรียนรู้ แบบ Flipped Classroom (วิจารณ์ พานิช, 2556: 27)

ภาพที่ 4 เปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้แบบเดิมและแบบห้องเรียนกลับด้าน

จากข้อเปรียบเทียบข้างต้นสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบเดิมจะเน้นที่ตัวครูผู้สอน เน้นการบรรยาย ส่วนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านเน้นให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตัวเองโดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามเวลา สถานที่ รวมถึงทบทวนเนื้อหาตามที่ตนเองต้องการ

2.4 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

ลักษณะของแบบห้องเรียนกลับด้าน

การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน มีเทคนิควิธีการหลักๆ ที่ใช้ดังนี้ (ใจทิพย์ ฌ สงขลา, 2561)

องค์ประกอบพื้นฐาน

- 1) การเพิ่มพูนประสบการณ์ (Experiential Engagement) กิจกรรมที่กำหนดในห้องเรียนกลับด้าน ต้องคำนึงถึงกลยุทธ์ที่ทำให้ผู้เรียนได้เพิ่มพูนประสบการณ์ในสารความรู้ และประสบการณ์ที่สามารถดึงผู้เรียนให้อยู่ในความสนใจ
- 2) การสืบค้นเพื่อให้เกิดมโนทัศน์รวบยอด (Concept Exploration) การจัดห้องเรียนกลับด้าน ต้องมีกลไกที่ทำให้ผู้เรียนค้นหาสืบสอบ และรวบยอดมโนทัศน์ในเรื่องที่ค้นคว้าได้
- 3) การสร้างความรู้ที่มีความหมาย (Meaning Making) การสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ นั้นจะต้องทำให้ผู้เรียนเชื่อมโยงสื่อความหมายได้

เทคนิควิธีการหลัก

- 1) การสาธิตและประยุกต์ (Demonstration & Application) ใช้การบรรยายสาธิต และทำให้เห็นการประยุกต์ใช้ในความรู้ต่างๆ

2) การเรียนแบบรอบรู้ หรือชำนาญการ (Mastery Learning) เป็นการใช้กลยุทธ์ที่ทำให้ผู้เรียนฝึกและเรียนรู้ในเรื่องหนึ่งๆจนชัดเจน แจ่มแจ้ง เป็นการเรียนที่ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ ผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์และการมอบหมายงานอย่างละเอียดในการเรียนรู้เนื้อหาสาระให้กับผู้เรียน ระเบียบกติกา ข้อตกลงต่างๆในการทำงานให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสดงได้ว่าเกิดการเรียนรู้จริงในสาระนั้น

3) การเรียนที่มุ่งความสำคัญของรายบุคคล (Individual Learning) ผู้สอนมีการวางแผนการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อตอบสนองความถนัดที่แตกต่างกันของผู้เรียน ซึ่งอาจใช้สื่อการเรียนรู้ วิธีสอน หรือเวลาที่แตกต่างกัน เพื่อช่วยผู้เรียนจากปัญหาการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

4) การจัดการเรียนรู้ที่ใช้กลไกเกม (Gamification) การใช้ห้องเรียนกลับด้านเพื่อการรอบรู้ รู้จริง มักมีกลไกของเกมในกระบวนการเรียนรู้เข้าไปด้วย เพื่อสร้างความสนุกให้เกิดแรงจูงใจ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางบวกกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่อาจต้องฝึกแบบซ้ำๆ

5) การเรียนแบบร่วมกัน (Cooperative Learning) ผู้เรียนจะต้องปรับความคิดและทำความเข้าใจสาระทางทฤษฎีและหลักการจากที่บ้าน เมื่อมาถึงห้องเรียนก็จะใช้เวลาที่มีในการปฏิบัติภารกิจแก้ปัญหาด้วยวิธีการร่วมมือกันกับเพื่อนในห้องเรียน รวมทั้งการใช้วิธีการเพื่อนสอนเพื่อน (Peer Instruction)

2.5 ลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

Bergmann & Sams (2012) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบและลักษณะที่สำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านว่า ห้องเรียนกลับด้านเป็นแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ที่นำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่หลากหลายและยั่งยืน โดยที่ผู้สอนเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกวิธีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

3.1 กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน คือ ผลลัพธ์ที่คาดหวังในการเรียนรู้ของผู้เรียน อาจกำหนดเป็นผังมโนทัศน์ หรือการระบุเกณฑ์ในสิ่งที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และปฏิบัติได้

3.2 หากวัตถุประสงค์การเรียนรู้ใดที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีจากการศึกษาและแสวงหาความรู้จากการสอนทางตรง ผู้สอนต้องสร้างวิดีโอที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ซึ่งอาจเป็นวิดีโอที่สร้างขึ้นด้วยตนเอง หรือจัดหาวิดีโอที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องมาใช้ได้

3.3 ผู้เรียนสามารถเข้าถึงวิดีโอที่ได้อย่างหลากหลาย ด้วยการอัปโหลดขึ้นบนระบบออนไลน์ หรือการบันทึกเป็นแผ่นวิดีโอที่ก็ได้

3.4 ผู้สอนรวบรวมกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถทำได้ในชั้นเรียน เช่น การเตรียมวิดีโอที่สนใจ ในใบความรู้ เป็นต้น สำหรับผู้เรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

3.5 สร้างวิธีการประเมินและสรุปผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงผลการเรียนรู้ผ่านภารกิจการเรียนรู้ หรือการทดสอบต่างๆ

สี่เสาหลักของ F-L-I-P

ในการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) มุ่งเน้นไปที่การเรียนของนักเรียนเป็นการเรียนรู้รายบุคคล สี่เสาหลักของ F-L-I-P นี้จะช่วยอธิบายให้ครูหรือผู้ที่จะนำ Flipped Classroom ไปใช้ จึงควร

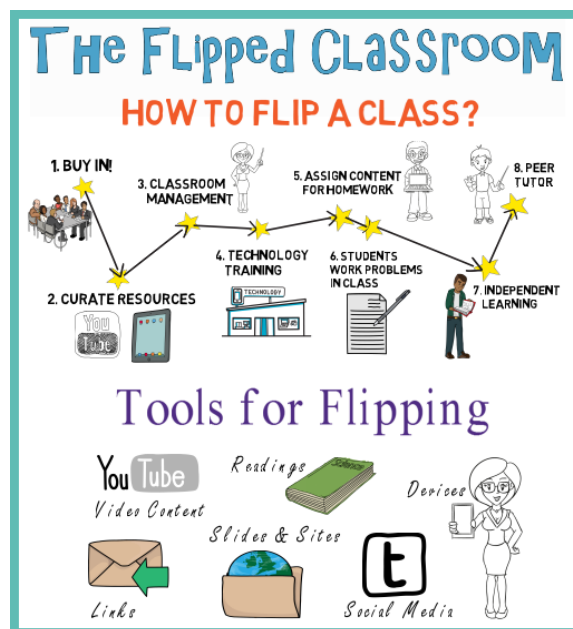
เข้าใจถึงการเรียนการสอนแบบ Flipped Classroom ว่ามีหัวใจหลักที่แท้จริงอย่างไร (ปางลีลา บุรพาพิชิตภัย, 2559 อ้างถึงใน ชนะสิทธิ์ สิทธิสุนทร, 2560)

- Flexible Environment ต้องการความยืดหยุ่นของสภาพแวดล้อม เช่น รูปแบบของการเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับการทำงานของกลุ่ม การศึกษาอิสระ การ วิจัย ผลการดำเนินงานและการประเมินผล นักเรียนจะเลือกสภาพแวดล้อมที่มีความแตกต่าง เวลาและ สถานที่ที่ต้องการเรียน นอกจากนี้ครูที่จะต้องมีความยืดหยุ่นในการคาดหวังด้วยระยะเวลาในการ เรียนรู้ของนักเรียน หรือวิธีการประเมิน

L – Learning Culture การยกระดับจากวัฒนธรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนเป็น ศูนย์กลาง ในการสร้างความรู้ผ่านการมีส่วนร่วมในเรียนและประเมินผล ในทางทฤษฎีนักเรียนสามารถ เลือกการเรียนรู้ของพวกเขาโดยการหาเนื้อหาที่อยู่นอกเหนือจะเนื้อหาภายในห้อง หรือเนื้อหาที่ กำหนดไว้ และครูสามารถเพิ่มปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนและ แนะนำสื่อต่างๆให้นักเรียน

I – Intentional Content ความตั้งใจในศึกษาเนื้อหา รวมถึงการวางแผนด้วยว่าจะใช้สื่อใด ๆ ในการสอนเนื้อหา นั้น ครูจะใช้วิธีการสอนแบบในห้องเช่น Active learning strategies, Peer instruction, Problem-based learning, or Mastery หรือ Socratic methods ขึ้นอยู่กับระดับชั้น และหัวข้อเรื่องที่ครูต้องการสอน ครูจะต้องเข้าใจและศึกษาในเรื่องที่ต้องการจะสอนจริงๆ เพื่อเป็นการ วางแผนการเรียนในคาบนั้น เพื่อให้เกิดผลประโยชน์กับนักเรียนสูงสุด

P – Professional Educator Flipped Classroom ต้องการทักษะด้านการศึกษามืออาชีพที่จะมีความสำคัญกับครูมาก ขึ้นกว่าเดิม ไปเป็นการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลและการเพิ่มเวลาการพบปะระหว่างครูและนักเรียนมากขึ้น มีการสังเกตนักเรียนในช่วงที่ทำกิจกรรม ช่วยให้การประเมินนักเรียนเป็นไปแบบรายบุคคลจริงๆ

ภาพที่ 5 กระบวนการและเครื่องมือการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

2.6 ขั้นตอนการสอนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

Lo & Hwang (2018) ได้เสนอแนวทางในการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ไว้ดังนี้

1. กิจกรรมก่อนชั้นเรียน โดยที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการทำงาน

แบบเน้นภาระงาน เช่น การศึกษาวิดิทัศน์การเรียนการสอนในเรื่องที่เกี่ยวข้อง การทำแบบฝึกหัดแบบออนไลน์หรือออฟไลน์ หรือสถานการณ์ปัญหาที่ต้องใช้กระบวนการคิด เป็นต้น

2. กิจกรรมในชั้นเรียน เป็นการทบทวนการเรียนรู้ก่อนชั้นเรียนด้วยคำถามหรือการสนทนา ร่วมกัน โดยที่ผู้สอนเป็นผู้อธิบายเพิ่มเติมในประเด็นที่เกี่ยวข้อง เน้นกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคลและแบบ กลุ่มย่อย เช่น กิจกรรมเพื่อนสอนเพื่อน (Peer Instruction) หรือกิจกรรมเพื่อนคู่คิด (Think Pair Share) เป็นต้น

3. กิจกรรมหลังชั้นเรียน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทบทวนเนื้อหาและสะท้อนผลการเรียนรู้ อาจเป็นการทำแบบฝึกหัดออนไลน์และออฟไลน์หรือการบันทึกการเรียนรู้

Caixia and Guangran (2013) ได้แบ่งขั้นตอนของการเรียนการสอนแบบ ห้องเรียนกลับด้านเป็น 3 ขั้นตอนเช่นเดียวกัน โดยแบ่งเป็น “ก่อนเรียน-ระหว่างเรียน ในชั้นเรียน-หลังเรียน” ซึ่งในขั้นตอนของกิจกรรมหลังเรียนนั้น ได้กำหนดให้เป็นขั้นตอน ของครูผู้สอนได้ทำหน้าที่ในการรวบรวมผลงานของผู้เรียน หลังจากนั้นทำการ ประเมิน และให้ความรู้เพิ่มเติม ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ในลำดับขั้นตอนการเรียนการสอนแบบ ห้องเรียนกลับด้านนั้น ผู้สอนสามารถประยุกต์หรือปรับเปลี่ยนลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ เพื่อให้เหมาะสมต่อผู้เรียนได้เพื่อให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

สุพัตรา อุดมิ่ง (2558) ได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ไว้ดังนี้

1. จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเอง
2. อธิบายวิธีการเรียนตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านให้ผู้เรียนเข้าใจ รวมทั้งแจ้งให้ผู้ปกครอง ทราบ เพื่อให้ทั้งผู้ปกครองและผู้เรียนยอมรับและพร้อมที่จะปรับตัวในการจัดการเรียนการสอน
3. จัดกิจกรรมในห้องเรียนให้ผู้เรียนได้ประโยชน์จากการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติและเรียนรู้ให้ รู้จริงตามความสามารถในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล โดยที่ผู้สอนทำหน้าที่เป็นโค้ชเพื่อคอยอำนวยความสะดวก และให้คำแนะนำในการเรียนรู้

4. สร้างระบบประเมินผลอย่างเหมาะสมและเน้นการประเมินตามสภาพจริง

กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบกลับด้านใช้มีรูปแบบที่หลากหลาย ในระยะแรกๆ เป็น การเรียนในห้องเรียนที่ควบคู่ไปกับการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-based learning) โดย มอบหมายให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาที่บันทึกการสอนด้วยวิดิทัศน์ราว 40-60 นาที และใช้เวลาในห้องเรียนสำหรับ ให้ข้อมูลป้อนกลับ สรุปผลจากการดูวิดิทัศน์ ผู้เรียนทำงานเป็นคู่ใช้ทักษะการแก้ปัญหาและอาจรวมถึงการ ทดสอบสั้นๆ ทำให้ผู้เรียนรู้อย่างขาดทักษะใดที่ต้องฝึกฝนเพิ่มเติม ในที่นี้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ ห้องเรียนกลับด้าน มีขั้นตอน ได้แก่

- 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ชัดเจน
- 2) การทำงานเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล ตามเวลาและสถานที่ซึ่งผู้เรียนสะดวก
- 3) ผู้เรียนต้องแสดงความสามารถตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
- 4) ผู้สอนประเมินแบบก้าวหน้า (Formative) เพื่อวัดความเข้าใจในแต่ละบทเรียน ลักษณะ ของกิจกรรมในห้องเรียนกลับด้าน เน้นกิจกรรมที่ต้องให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ต้องสร้างสิ่งแวดล้อมที่มี

ส่วนร่วม ในการเรียนนอกห้องเรียนต้องใช้สื่อที่มีความหลากหลาย ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

Bergmann & Sams (2012) ได้กำหนดกระบวนการจัดการเรียนรู้ว่ามีขั้นตอนการเรียนรู้ ดังนี้
 ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมความพร้อม ครูศึกษาบทเรียน และเลือกบทเรียนที่น่าสนใจนำมาออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่แนะนำนักเรียนเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ บอกแหล่งความรู้ให้แก่นักเรียน และมีการตั้งคำถาม กระตุ้นให้นักเรียนมีความพร้อม มีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้า

ขั้นที่ 2 ขั้นศึกษาค้นคว้า นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองนอกชั้นเรียน เขียนสรุปสาระที่ได้จากการค้นคว้า จดประเด็นที่สนใจหรือมีข้อซักถาม เพื่อนำไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยครูกระตุ้นนักเรียนด้วยคำถามเกี่ยวกับสาระความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษามาแล้วหน้าแล้ว เพื่อเป็นการตรวจสอบและเตรียมความพร้อม เมื่อนักเรียนมีความพร้อมแล้ว ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามความสนใจของนักเรียน การอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนร่วมชั้นเรียนและครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนรู้
 ภาณุวัฒน์ สงแสง (2563) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน มีขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ขั้นการเรียนรู้นอกห้องเรียน (Out of class) เป็นขั้นตอนที่ครูจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้โดยมอบหมายให้นักเรียนเรียนรู้ก่อนเข้าห้องเรียนใน Google Classroom โดยเป็นสื่อ วิดิทัศน์ผ่าน YouTube Chanel ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นพร้อมกับสื่อการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ นักเรียนได้ศึกษาเรียนรู้เนื้อหาในระดับพื้นฐานในหัวข้อนั้น ๆ ก่อนเข้าห้องเรียนและให้นักเรียนตอบสนองการเรียนรู้ (Reflection) ในคำถามหลังการเรียนรู้ด้วยสื่อการเรียนรู้ วิดิทัศน์และแหล่ง เรียนรู้ออนไลน์ที่ครูสร้างขึ้นด้วย Google Forms โดยมี คำมข้อมูลส่วนตัว คำถามของเนื้อหาใน วิดิทัศน์ คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาหลังการดูวิดิทัศน์ สรุปเนื้อหาจากวิดิทัศน์และคำถามที่นักเรียนสงสัย เพื่อเป็นพื้นที่สำหรับตรวจสอบการนำตนเองในการเรียนรู้ของนักเรียนตามสัญญาการเรียน และเป็นพื้นที่สำหรับการฝึกความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณด้วยกระบวนการตั้งคำถาม

2. ขั้นการอภิปราย (Discussion) เป็นขั้นที่ครูรวบรวมข้อคำถามที่นักเรียนได้ฝึกตั้ง คำถาม ผ่านการตอบสนองการเรียนรู้ใน Google Forms โดยครูเป็นผู้ตั้งเป็นประเด็นคำถามหน้า ชั้นเรียนและร่วมกันอภิปรายกับนักเรียนโดยมุ่งเน้นให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อสร้างข้อสรุปเป็นองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้ พัฒนาความรู้ ความเข้าใจในองค์ความรู้ที่ยังไม่แน่ชัดให้ได้รับการแก้ไขจนเข้าใจอย่างชัดเจน

3. ขั้นปฏิบัติกิจกรรม (Practice) เป็นขั้นที่ครูจัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการกลุ่มเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ วิดิทัศน์ที่นักเรียนได้เรียนรู้นอกห้องเรียน ได้แก่ การทำป้ายนิเทศ การ นำเสนอข่าว การจัดนิทรรศการและการแก้ โจทย์ปัญหาและใช้การนำตนเองใน การเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างสำเร็จ

4. ขั้นขยายความรู้ (Elaboration) เป็นขั้นที่ครูจัดกิจกรรมหรือสถานการณ์เพิ่มเติม เพื่อฝึกความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการนำตนเองในการเรียนรู้ โดยเป็นงานที่ประยุกต์ใช้ความรู้จากขั้นปฏิบัติกิจกรรม เพื่อสร้างโอกาสให้นักเรียนได้เกิดกระบวนการคิดให้กระจ่าง สมบูรณ์ลึกซึ้ง และสร้างชิ้นงานจนสำเร็จและให้นักเรียนนำผลที่ได้จากการเรียนรู้มา แบ่งปันองค์ความรู้ที่ได้ผ่านช่องทางออนไลน์ของแต่ละหัวข้อใน Google Classroom

5. ขั้นประเมินผล (Evaluation) เป็นขั้นที่ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน เปรียบเทียบ ประเมิน ปรับปรุงหรือทบทวนใหม่โดยครูจะสังเกต นักเรียนในการนำความคิดรวบยอดและทักษะใหม่ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้โดยครูประเมินจากผลจากการเรียนรู้ที่ครูมอบหมายให้นักเรียนได้รับ มอบหมายให้ทำกิจกรรม โดยขั้นการเรียนรู้นอกห้องเรียนเป็นการเรียนรู้นอกชั้นเรียน และขั้นการอภิปราย ขั้นปฏิบัติกิจกรรม ขั้นขยายความรู้และขั้นประเมินผล เป็นการเรียนรู้ในชั้นเรียน

โดยสรุปขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบห้องเรียนกลับด้าน สามารถนำเสนอได้ ดังในตาราง

ขั้นตอน	กิจกรรม	แหล่งเรียนรู้
กิจกรรมนอกชั้นเรียน		
ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมพร้อม	- ครูแจ้งกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งระบุบอก แหล่งความรู้ให้แก่ นักเรียน - ครูตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นความสนใจของ นักเรียน	แหล่งการเรียนรู้ที่ครู สร้างสรรค์ โดยวางไว้ที่ http://mattayomelarning.bsru.ac.th
ขั้นที่ 2 ขั้นศึกษาข้อมูล	- นักเรียนศึกษาวิดีโอทัศน์ตามที่ครูแนะนำ แล้วจดบันทึกสาระสำคัญ ข้อสงสัย หรือ ประเด็นที่นักเรียนสนใจ และตอบคำถาม หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิดีโอทัศน์ที่ นักเรียนได้ศึกษา	วิดีโอทัศน์ที่ครูอัปโหลด หรือ วิดีทัศน์ที่นักเรียนสนใจเพิ่มเติมจาก Youtube
กิจกรรมในชั้นเรียน		
ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้	- ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับวิดีโอทัศน์ที่นักเรียนได้ ศึกษา เพื่อทดสอบว่านักเรียนได้ศึกษา เนื้อหาสาระมาแล้วล่วงหน้าหรือไม่ กรณีมีนักเรียนที่ไม่ได้ศึกษาเนื้อหามาก่อน ครูแยกนักเรียนจากกลุ่มเพื่อนและให้เวลานักเรียนศึกษาเนื้อหา ส่วนนักเรียนคนอื่น ดำเนินกิจกรรมที่ครูได้เตรียมไว้หรือเป็น กิจกรรมที่นักเรียนสนใจ โดยครูมีหน้าที่ คอยดูแล ชี้แนะ เมื่อนักเรียนต้องการความช่วยเหลือ	ใบกิจกรรมการเรียนรู้ วิดีทัศน์ สื่อ อุปกรณ์

ขั้นตอน	กิจกรรม	แหล่งเรียนรู้
ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป	- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนรู้	ใบกิจกรรมการเรียนรู้ แบบทดสอบ

ตาราง 2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบห้องเรียนกลับด้าน

กล่าวโดยสรุปการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน จึงเป็นการเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนแบบเดิม (Traditional classroom) ไปสู่การจัดการเรียนรู้ในวิถีใหม่ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และสนองต่อการเรียนรู้ในยุคความปกติถัดไป (Bergmann & Sams, 2012; วิจารณ์ พานิช, 2556, อิศร่า ก้านจักร, 2559) ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเน้นใช้ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบห้องเรียนกลับด้านของ Bergmann & Sams (2012)

2.7 ข้อดีของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

ข้อดีหรือประโยชน์ที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน Bergmann and Sams (2012) ได้กล่าวถึงประโยชน์ที่ได้จากการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ดังต่อไปนี้

1. เพื่อเปลี่ยนวิธีการสอนของครูจากการบรรยายหน้าชั้นเรียน หรือจากครูผู้สอนไปเป็นครูฝึกฝนการทำแบบฝึกหัดหรือทำกิจกรรมอื่นๆ ในชั้นเรียนให้นักเรียนเป็นรายบุคคลหรืออาจเรียกว่าเป็นครูตัวต่อ
2. เพื่อใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้โดยใช้สื่อ ICT ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นการนำโลกของโรงเรียนเข้าสู่โลกของนักเรียนซึ่งเป็นโลกยุคดิจิทัล เป็นลักษณะโลกคือห้องเรียนที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน
3. ได้ช่วยเหลือนักเรียนที่มีงานยุ่ง นักเรียนสมัยนี้มีกิจกรรมมาก ดังนั้นจึงต้องเข้าไปช่วยเหลือในการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทสอนที่สอนด้วยวิดีโอที่ค้นอยู่บนอินเทอร์เน็ต (internet) ช่วยให้นักเรียนเรียนไว้ล่วงหน้าหรือเรียนตามชั้นเรียนได้ง่ายขึ้น รวมทั้งเป็นการฝึกนักเรียนให้รู้จักการจัดการเวลาของตนเอง
4. ช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อนให้ชวนขวายหาความรู้ ในชั้นเรียนปกตินักเรียนเหล่านี้จะถูกทอดทิ้งแต่ในห้องเรียนกลับด้านนักเรียนจะได้รับการเอาใจใส่จากครูมากที่สุดโดยอัตโนมัติ
5. ช่วยเหลือนักเรียนที่มีความสามารถต่างกันให้ก้าวหน้าในการเรียนตามความสามารถของตนเอง เพราะนักเรียนสามารถฟังหรือดูวิดีโอที่ตนเองจะหยุดช่วงไหนก็ได้กรอกลับ (Review) ก็ได้ตามที่ตนพึงพอใจที่จะเรียน
6. ช่วยให้นักเรียนสามารถศึกษาวิดีโอที่ค้นที่หยุด และกรอกลับของตนเองได้ ทำให้นักเรียนจัดเวลาเรียนตามที่ตนพอใจ เบื่อก็หยุดพักได้ สามารถแบ่งเวลาในการดูเป็นช่วงได้
7. ช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูเพิ่มขึ้น ตรงกันข้ามกับการที่เรียนแบบออนไลน์ การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านยังเป็นรูปแบบการเรียนที่นักเรียนยังคงมาโรงเรียนและนักเรียนพบปะกับครู การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านเป็นการประสานการใช้ประโยชน์ระหว่างการเรียนรู้แบบออนไลน์ และการเรียนระบบพบหน้า ช่วยเปลี่ยนและเพิ่มบทบาทของครูให้เป็นทั้งพี่เลี้ยง (Mentor) เพื่อนบ้าน (Neighbor) และผู้เชี่ยวชาญ (Expert)

8. ช่วยให้ผู้ครู้จักนักเรียนดีขึ้น หน้าที่ของครูไม่ใช่เพียงช่วยให้ศิษย์ได้ความรู้หรือเนื้อหา แต่ต้องกระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจ (Inspire) ให้กำลังใจ รับฟังและช่วยเหลือ ส่งเสริมนักเรียนซึ่งเป็นมิติสำคัญที่จะช่วยเสริมพัฒนาการทางการเรียนของนักเรียน

9. ช่วยเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน จากกิจกรรมทางการเรียนที่ครูจัดประสบการณ์ขึ้นมา นั้น นักเรียนสามารถที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันได้ดี เป็นการปรับเปลี่ยนกระบวนการของนักเรียนที่เคยเรียนตามคำสั่งครูหรือทำงานให้เสร็จตามกำหนดเป็นการเรียนเพื่อตนเองไม่ใช่คนอื่น ส่งผลต่อนักเรียนที่เอาใจใส่การเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกันจะเพิ่มขึ้นโดยอัตโนมัติ

10. ช่วยให้เห็นคุณค่าของความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะโดยปกติแล้วในชั้นเรียนเดียวกันจะมีนักเรียนที่มีความแตกต่างกัน มีความถนัดและความชอบที่แตกต่างกัน ดังนั้นการจัดกิจกรรมการสอนแบบห้องเรียนกลับทางจะช่วยให้ครูเห็นจุดอ่อนจุดแข็งของนักเรียนแต่ละคนเพื่อนด้วยกัน และช่วยเหลือกันด้วยจุดแข็งของแต่ละคน

11. เป็นการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการห้องเรียน ช่วยเปิดช่องให้ครูสามารถจัดการชั้นเรียนได้ตามความต้องการที่จะทำ ครูสามารถทำหน้าที่ของการสอนที่สำคัญในเชิงสร้างสรรค์ เพื่อสร้างคุณภาพแก่ชั้นเรียน ช่วยให้นักเรียนรู้อนาคตของชีวิตได้ดีที่สุด

12. เปลี่ยนคำสนทนากับพ่อแม่ประสานความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ซึ่งการรับทราบและแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันจะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีได้

13. ช่วยให้เกิดความโปร่งใสในการจัดการศึกษาการใช้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยนำสาระคำสอนไปไว้ในวิดีโอทัศน์นำไปเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต เป็นการเปิดเผยเนื้อหาสาระทางการเรียนให้สาธารณชนได้ทราบสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพการเรียนการสอนให้ผู้ปกครองทราบ

วิจารณ์ พานิช, 2556, อิศรา ก้านจักร, (2559) ได้แสดงความเห็นไว้ว่า ห้องเรียนกลับด้าน เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในด้านประโยชน์จึงส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถพัฒนาได้อย่างมีคุณภาพ ดังนี้

1. ชั้นเรียนไร้พรมแดนการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การเชื่อมต่อสื่อสารต่างๆ จึงสะดวกและรวดเร็ว เกิดเป็นชั้นเรียนที่มีความยืดหยุ่นในการเรียนรู้

2. ชั้นเรียนมีชีวิตชีวา สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้เรียน ทั้งแบบผสมเวลา (Synchronous learning) และไม่ผสมเวลา (Asynchronous learning)

3. ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีการคิดขั้นสูง สามารถนำไปสู่การสร้างผลิตภัณฑ์หรือนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้

4. ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้และมีเจตคติที่ดีต่อรายวิชาที่เหมาะสมกับช่วงวัย สนองต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed learning) ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

5. ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) มีทักษะในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

2.8 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

Bergman & Sams (2012) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านไว้ ดังนี้

1. เป็นห้องเรียนที่เป็นภาษาปัจจุบันของนักเรียน เนื่องจากในปัจจุบันนักเรียนสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้มากขึ้นไม่ว่าจะเป็น Facebook หรือ Youtube หรือสื่อดิจิทัลอื่น ๆ ที่นักเรียนสามารถทำกิจกรรมอื่นๆ ในขณะที่เรียนอยู่ที่บ้าน ไม่ว่าจะฟังเพลงหรือแชทพูดคุยกับเพื่อน ๆ ใน Facebook ได้ในเวลาเดียวกัน
2. ช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่สามารถเข้าเรียนในคาบเรียนปกติได้ เนื่องจากในคาบเรียนแต่ละคาบนั้น อาจมีนักเรียนจำนวนหนึ่งที่ติดภารกิจ เช่น แข่งขันตอบปัญหาวิชาการ การแข่งขันกีฬา ภารกิจส่วนตัวอื่น ๆ ตลอดจนมีอาการเจ็บป่วยที่ไม่สามารถเข้าเรียนได้ โดยนักเรียนสามารถใช้ชีวิตที่ครูอัปเดตลงในระบบออนไลน์ ในวันและเวลาที่นักเรียนเสร็จสิ้นภารกิจทั้งหมด ได้ทุกที่ ทุกเวลาโดยไม่พลาดเนื้อหาในห้องเรียน
3. ช่วยเหลือนักเรียนที่มีผลการเรียน อ่อนให้เกิดความขวนขวายใฝ่เรียนได้ ซึ่งโดยปกติแล้วในการจัดการเรียนรู้แบบดั้งเดิม นักเรียนที่เก่งจะเป็นผู้ที่โดดเด่นในชั้นเรียน ทำให้นักเรียนที่อ่อนตามบทเรียนไม่ทัน ไม่กล้าที่จะถาม เนื่องจากเขินอายเพื่อน ๆ ที่จะต้องเป็นคนถามคำถามในประเด็นต่าง ๆ ที่ตนสงสัย แต่เมื่อมีการกลับด้านห้องเรียน ทำให้นักเรียนที่เรียนอ่อนสามารถถามตอบกับครูผ่านช่องทางต่าง ๆ นอกห้องเรียน ครูสามารถช่วยเหลือนักเรียนทุกระดับความสามารถ ทั้งเด็กที่เก่งและเด็กที่อ่อน โดยที่ นักเรียนไม่ต้องรู้สึกเขินอาย
4. ช่วยให้นักเรียนทุกระดับพัฒนาขึ้น การจัดการเรียนการสอนเช่นนี้ช่วยตอบโจทย์และแก้ไขปัญหานักเรียนอีกกลุ่มหนึ่งที่มีความต้องการพิเศษให้สามารถจดบันทึก เนื้อหาได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องคัดลอกเนื้อหาจากผู้อื่น เพราะพวกเขาสามารถหยุดบทเรียน และเรียนซ้ำได้เรื่อย ๆ จนกว่านักเรียนกลุ่มนี้จะเข้าใจเนื้อหา
5. ช่วยให้นักเรียนสามารถหยุดและย้อนกลับบทเรียนได้ ทำให้นักเรียนสามารถหยุดบางช่วงของบทเรียน และเรียนใหม่ซ้ำ ๆ ได้ โดยการหยุดบทเรียนชั่วคราวนั้นเป็นวิธีการที่ทรงพลังที่สามารถทำให้นักเรียนทุกคนสามารถหยุดนิ่ง และนั่งฟังบทเรียนด้วยความใจจดใจจ่อ โดยการหยุดเรียนชั่วคราวนี้สามารถช่วยให้นักเรียนที่เรียนรู้ช้าสามารถหยุดและทำความเข้าใจได้ แต่อย่างไรก็ตามก็ทำให้นักเรียนที่รับรู้ไว เรียนรู้เร็วเกิดความเบื่อหน่าย แต่อย่างไรก็ตามนักเรียนก็สามารถเลือกความเร็วของการเล่นวีดิทัศน์ได้ตามความเหมาะสมของตนเอง และนักเรียนที่เรียนรู้ช้าก็สามารถที่จะย้อนกลับบทเรียนเพื่อเรียนซ้ำมากกว่าหนึ่งครั้งจนกว่าจะเกิดการเรียนรู้ที่เข้าใจ
6. ช่วยเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน แม้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีจะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน แต่เทคโนโลยีก็ไม่สามารถที่จะทดแทนครูในชั้นเรียนได้ โดยวิธีการนี้ก็จะ เป็น “Blended” หรือเป็นการผสมผสานระหว่างบทเรียนออนไลน์กับการสอนแบบครูในห้องเรียน โดยการสอนทั้งสองแบบนี้จำเป็นจะต้องจัดให้ควบคู่กันไป
7. ช่วยให้ครูรู้จักนักเรียนของเขาได้มากขึ้น โดยปกติแล้วครูไม่เพียงแต่สอนเนื้อหาในบทเรียนเท่านั้น แต่จะต้องรับฟัง กระตุ้นและให้คำปรึกษาในแง่มุมที่เป็นวิสัยทัศน์ที่ดีแก่นักเรียน วิธีสอนเช่นนี้สามารถช่วยเหลือนักเรียนหลายๆ คนให้มีปฏิสัมพันธ์กับครูทั้งสองดีขึ้น โดยสังเกตจากข้อความตอบกลับนอกห้องเรียนที่เปลี่ยนไป จากตอนเริ่มต้นที่มีเพียงแต่ข้อความตอบกลับในเชิงคำตอบทางวิทยาศาสตร์ แต่เมื่อเวลาผ่านไปทำให้นักเรียนคนหนึ่งได้ส่งข้อความมาเพื่อขอความช่วยเหลือให้พาเขาไปพบกับเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาเนื่องจากเขาประสบปัญหาทางบ้านเป็นอย่างมาก จะเห็นได้ว่าอย่างน้อยที่สุดวิธีการสอนแบบนี้ก็ช่วยให้เด็กสามารถเข้าถึงผู้ใหญ่ได้ง่ายขึ้น
8. ช่วยเพิ่มปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน โดยวิธีการสอนแบบนี้จะมีการพลิกบทบาทสำคัญของครูจากที่เคยเป็นผู้บรรยายอยู่กลางห้องไปสู่การเป็นเพียงผู้คอยตอบคำถาม และแนะนำนักเรียนเป็นรายบุคคลเท่านั้น และเมื่อ

นักเรียนมีบทบาทในห้องเรียนมากขึ้น การทำงานร่วมกันจึงเป็นกิจกรรมหลักในชั้นเรียน โดยที่นักเรียนจะเกิดการสอนกันเองในกลุ่มเพื่อนผ่านการโต้ตอบกัน จึงทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาพร้อมกันอย่างแท้จริง

9. ช่วยสร้างความแตกต่างได้อย่างแท้จริง เนื่องด้วยในห้องเรียนจะมีนักเรียนทุกระดับการเรียนรู้ตั้งแต่ นักเรียนที่เรียนรู้เร็ว ปานกลาง ไปจนถึงต้องดั้นร่นมากกว่าจะเข้าสู่เนื้อหา เมื่อครูได้ลดบทบาทตัวเองมาเป็นเพียง ตัวเตอรในการแนะนำเนื้อหาการเรียน จะทำให้นักเรียนที่เรียนรู้เร็ว ปานกลาง ได้พิสูจน์ตัวเองว่ารู้เนื้อหาจริงหรือไม่ อย่างไร สำหรับนักเรียนที่ต้องดั้นร่นกว่าจะเข้าสู่เนื้อหาวิชาได้ก็สามารถทำให้ครูเข้าถึงนักเรียนกลุ่มนี้ได้ดีขึ้น และสามารถพัฒนานักเรียนกลุ่มนี้ให้เข้าใจเนื้อหาส่วนต้น และส่งผลให้ไม่สับสนในเนื้อหาที่เป็นการต่อยอดต่อไป

10. ช่วยเปลี่ยนการจัดการชั้นเรียน เนื่องจากช่วยให้นักเรียนกลุ่มที่มักเบื่อหน่าย หรือสนใจในสิ่งอื่นที่ นอกเหนือจากบทเรียน เปลี่ยนเป็นคนใหม่ที่สนใจเรียน และสนุกสนานกับบทเรียน เนื่องจากนักเรียนไม่ต้องมานั่ง ฟังครู บรรยายแบบการจัดการเรียนรู้แบบดั้งเดิม แต่พวกเขาเองที่เป็นกลไกสำคัญในการดำเนินกิจกรรมในชั้นเรียน จึงถือว่าการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการชั้นเรียนของครูให้มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น

11. ช่วยเปลี่ยนวิธีการพูดคุยระหว่างผู้ปกครองและครู สามารถให้ผู้ปกครองสามารถนั่งเรียนกับบุตร หลานของตัวเองได้

12. ช่วยให้ห้องเรียนมีความโปร่งใส เนื่องจากช่วยให้ผู้ปกครองสามารถรับทราบว่าบุตรหลานของพวกเขา กำลังเรียนเรื่องอะไรได้โดยการคลิกเพียงไม่กี่ครั้ง และสามารถทำให้บุคคลนอกโรงเรียนสามารถเข้าถึงระบบ อินเทอร์เน็ตสามารถร่วมเรียนบทเรียนนี้ จึงเกิดเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ออนไลน์ขึ้น

13. สามารถใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านเป็นเทคนิคการสอนในคาบเรียนที่ครูไม่สามารถสอนหรือห้องเรียนที่ขาดครูที่เชี่ยวชาญเนื้อหาการสอน โดยการบันทึก

2.9 การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านในสาระภาษาอังกฤษ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศภาษาอังกฤษ เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่มุ่งเน้นการจัดการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ ทักษะ และวัฒนธรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในยุคความปกติถัดไปจึงต้องกลับด้านการเรียนรู้จากการเรียนรู้ในห้อง เรียนแบบเดิมที่เน้นการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอน ไปสู่การให้ความสำคัญต่อกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วย การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านบนพื้นฐานแนวคิดแบบใหม่ที่เน้นผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ สำหรับ การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านในชั้นเรียนภาษาอังกฤษครั้งนี้ โดยมีขั้นกิจกรรมการเรียนรู้และ กระบวนการจัดการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

1. การเรียนรู้ก่อนเข้าชั้นเรียน (Pre-class) ผู้เรียนศึกษาหลักการ ทฤษฎี หรือเนื้อหา มาล่วงหน้า ก่อนเข้าชั้นเรียน ประกอบด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ ขั้นที่ 1 การเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ โดย การกระตุ้นให้เกิดความขัดแย้งทางปัญญา และปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นที่ 2 การสร้างและแสวงหาความรู้ด้วย ตนเองและขยายแนวคิดที่หลากหลาย

2. การเรียนรู้ในชั้นเรียน (In-class) มุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติแนวคิดหรือสมรรถนะที่ต้องการตามที่ได้ ศึกษาหลักการทฤษฎีมาล่วงหน้า ประกอบด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ขั้นที่ 3 การสร้างความเข้าใจของ ตนเองและกลุ่มโดยการสะท้อนความคิด และขั้นที่ 4 การสรุปองค์ความรู้

3. การเรียนรู้หลังเข้าชั้นเรียน (Post-class) มุ่งเน้นการสรุปองค์ความรู้ เนื้อหา วิเคราะห์ และทบทวนสิ่งที่เรียนรู้ผ่านการตรวจสอบความเข้าใจ สร้างและนำเสนอผลงาน เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบห้องเรียนกลับด้านเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่มีการผสมผสานในการเรียนเชิงรุก (Active learning) ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสำหรับการเรียนการสอน และทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยใช้เวลาผู้เรียนในการเรียนนอกห้องเรียนในการศึกษาทำความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ตามความแตกต่างของแต่ละบุคคล เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ไว้ 4 ขั้นตอน ตามแนวคิดของ Bergmann & Sams (2012) กล่าวคือ กิจกรรมนอกชั้นเรียน ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมความพร้อม และขั้นที่ 2 ขั้นศึกษาค้นคว้า และสำหรับกิจกรรมในชั้นเรียน ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน และขั้นที่ 4 ขั้นสรุป

2.10 บทบาทของครูและบทบาทของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

วิจารณ์ พานิช (2556) ได้อธิบายบทบาทของครูและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านไว้ ดังนี้

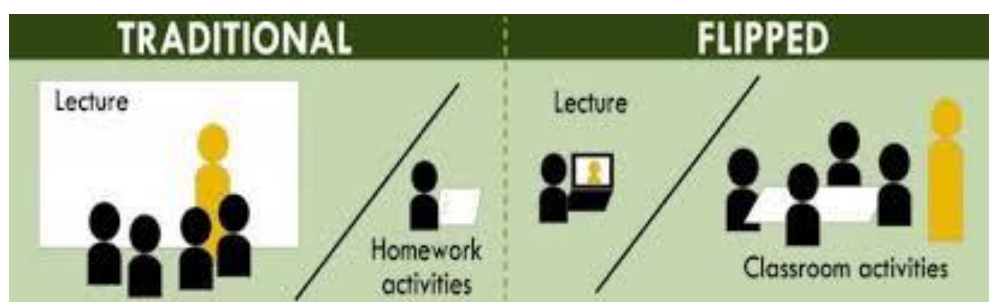
บทบาทของครู

1. ครูอธิบายประโยชน์ของการเรียนแบบใหม่ และให้เด็กศึกษาชีวิตทัศนอธิบายวิธีการเรียนแนะนำ กิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมบอกประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับ
2. เมื่อตัดสินใจที่จะทำทัศนในการเรียนที่บ้านของนักเรียน ควรศึกษาวิธีการสร้างทัศน หากคิดจะทำขึ้นใช้เอง หรือใช้ของคนอื่นที่มีอยู่แล้วนำมาใช้
3. ครูวางแผนบทเรียน แล้วจึงถ่ายทำตามด้วยการตกแต่งแก้ไข แล้วจึงนำทัศนออกเผยแพร่ให้นักเรียนเข้าศึกษาได้ โดยอาจนำไปใส่ใน YouTube หรือ burn DVD แจกนักเรียนที่บ้านเข้าอินเทอร์เน็ตไม่ได้ ทัศนควรยาวประมาณ 10-15 นาที
4. ครูฝึกทักษะการศึกษาวิตทัศน ต้องแนะนำวิธีที่ถูกต้องแก่ศิษย์ ให้ดูแบบตั้งใจดูจริงๆโดยไม่มีสิ่งรบกวนสมาธิ เช่น ไม่มีหูฟังเสียงหู ไม่เปิด Facebook ไปพร้อมๆกัน ฝึกใช้ปุ่มหยุดทัศน และชี้ประเด็นสำคัญของเรื่องแล้วร่วมกันอภิปราย
5. ครูสอนวิธีการจดบันทึกแบบคอร์เนลล์ (Cornell Note-Taking System) ครูแจกแบบฟอร์ม (Template) ให้นักเรียนเพื่อฝึกจดบันทึก ซึ่งการจดบันทึกช่วยการฝึกตั้งคำถาม และการจับประเด็นสำคัญ
6. ครูกำหนดให้นักเรียนตั้งคำถามที่น่าสนใจ เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนได้ศึกษาวิตทัศนมาก่อน โดยต้องเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับในทัศน และนักเรียนเองไม่รู้คำตอบ
7. เมื่อเข้ามาในชั้นเรียน ครูเปิดประเด็นเกี่ยวกับทัศนว่าในทัศนกล่าวถึงอะไร
8. ส่งเสริมให้เด็กช่วยเหลือกันเอง เป็นการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นการฝึกทักษะการทำงานเป็นทีม
9. ครูมีการประเมินเพื่อปรับปรุง ด้วยการตั้งคำถามแก่นักเรียนตามความสามารถของนักเรียน แต่ละคน และรีบแก้ไขความเข้าใจผิดให้นักเรียน
10. ครูมอบงานหรือกิจกรรมให้นักเรียนทำในห้องเรียน ช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่นักเรียน

บทบาทของผู้เรียน

1. นักเรียนมีความรับผิดชอบในวิธีการเรียนแบบกลับด้าน คือ ใช้เวลาเรียนเนื้อหาที่บ้าน นักเรียนสามารถศึกษาเนื้อหา หรือดูวิดีโอที่สนใจได้ตามความเหมาะสมกับตนเอง จุด บันทึกลงประเด็นที่สำคัญ และสิ่งที่สงสัยไม่เข้าใจมาซักถามครูในเช้าวันรุ่งขึ้น

2. ในชั้นเรียน จะมีช่วงเวลา “คำถามและคำตอบ” ที่สนุกสนานและมีคุณค่าต่อการเรียนรู้อย่างยิ่ง อาจเรียนคนเดียว หรือเรียนเป็นกลุ่ม และเป็นการทำงานร่วมกับครูและเพื่อนร่วมชั้น ต้องมีส่วนตั้งคำถามและช่วยกันหาคำตอบและมีการจัดกลุ่มเรียน นักเรียนร่วมทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่โรงเรียน จะเป็นการทำการทดลอง กิจกรรมค้นคว้า โครงการหรือกิจกรรมแก้ปัญหา หรือการทดสอบ โดยนักเรียนต้องให้ความร่วมมือ ในการทำกิจกรรม หากเกิดข้อสงสัยสามารถถามและพูดคุยกับครูหรือเพื่อนร่วมชั้นได้ และสามารถสรุป บทบาทและกิจกรรมได้ดังรูป

ภาพที่ 6 เปรียบเทียบบทบาทและกิจกรรมห้องเรียนแบบเดิม (Traditional) กับแบบห้องเรียนกลับด้าน

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ในส่วนบทบาทของครูจะเป็นผู้อำนวยความสะดวก ช่วยให้คำแนะนำ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ ในส่วนของนักเรียนจะต้องเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเอง โดยศึกษาเนื้อหาที่บ้านและร่วมทำกิจกรรมในชั้นเรียน

2.11 กิจกรรมที่ใช้ในห้องเรียนกลับด้าน

การบริหารเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน Bergmann & Sams (2012) ได้กล่าวถึง การใช้เวลาในชั้นเรียน ดังนี้

การจัดการเรียนรู้แบบเดิม		การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน	
กิจกรรม	เวลา / นาที	กิจกรรม	เวลา / นาที
ชั้นนำ (Warm-up)	5	ชั้นนำ (Warm-up)	5
ตอบข้อสงสัยเกี่ยวกับการบ้านที่นักเรียนได้รับมอบหมาย	20	ถาม-ตอบเกี่ยวกับวิดีโอที่ดู	10
บรรยายเนื้อหาใหม่	30-45	นักเรียนทำงาน/กิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ	75
นักเรียนทำงาน/กิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ	20-35		

ตารางที่ 3 การบริหารเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน 2 ชนิด

สรุปได้ว่าการใช้เวลาในชั้นเรียนระหว่างการเรียนการสอนแบบเดิม กับแบบห้องเรียนกลับด้านแตกต่างกัน โดยแบบห้องเรียนกลับด้านจะเน้นที่นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ครูเป็นผู้ออกแบบกิจกรรมและให้ความช่วยเหลือเป็นการจัดการเรียนรู้แบบ Active learning

การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ลักษณะกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่ต้องให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ต้องสร้างสิ่งแวดล้อมที่มีส่วนร่วม (Participatory Learning Environment) ในการเรียนนอกห้องเรียนใช้สื่อที่มีความหลากหลาย เช่น วิดีทัศน์ บทความ ภาพ หรือ เสียง ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ต่างๆ การเขียนบล็อก การฝึกทักษะด้วยแบบทดสอบ การอภิปราย เสนอ การเปิดประเด็นความคิดด้วยแบบสำรวจ การสร้างแผนผังความคิด การสร้างชิ้นงานโดยออกแบบความคิดในรูปแบบโปสเตอร์ หรือวีดิทัศน์นำเสนอ เพาเวอร์พอยท์ การสร้างข่าวบนเว็บ การแบ่งปันการอ่านจากบุ๊กมาร์ค การเขียนสร้างงานร่วมกัน การประเมินการเรียนรู้ (ใจทิพย์ ณ สงขลา, 2561)

Bergmann & Sams (2012 อ้างอิงใน ชนสิทธิ์ สิทธิ์สุนเนิน, 2560) ได้กล่าวถึงผลที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไว้ในหนังสือของเขาที่ชื่อ Flip Your Classroom : Reach Every Student in Every Class Every Day ไว้ดังนี้

ผลการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

1. เพื่อเปลี่ยนวิธีการสอนของครูจากการบรรยายหน้าชั้นเรียนหรือจากครูสอนไปเป็นครูฝึก ฝึกการทำแบบฝึกหัดหรือทำกิจกรรมอื่นในชั้นเรียนให้แก่ศิษย์เป็นรายบุคคลหรืออาจ เรียกว่าเป็นครูตัวต่อตัว
2. เพื่อใช้เทคโนโลยีการเรียนที่เด็กสมัยใหม่ชอบ โดยใช้สื่อ ICT ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นการนำโลกของโรงเรียนเข้าสู่โลกของนักเรียนซึ่งเป็นโลกยุคดิจิทัล
3. ช่วยเหลือเด็กที่มีงานยุ่งเด็กสมัยนี้มีกิจกรรมมาก ดังนั้นจึงต้องเข้าไปช่วยเหลือในการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทสอนที่สอนด้วยวีดิทัศน์อยู่บนอินเทอร์เน็ต (Internet) ช่วยให้เด็กเรียน ว่างหน้าหรือเรียนตามชั้นเรียนได้ง่ายขึ้น รวมทั้งเป็นการฝึกเด็กให้รู้จักการจัดเวลาของตนเอง
4. ช่วยเหลือเด็กเรียนอ่อนให้ชวนขวนขวายหาความรู้ในชั้นเรียนปกติเด็กเหล่านี้จะถูกทอดทิ้งแต่แบบห้องเรียนกลับด้านเด็กจะได้รับการเอาใจใส่จากครูมากที่สุดโดยอัตโนมัติ
5. ช่วยเหลือเด็กที่มีความสามารถแตกต่างกันให้ก้าวหน้าในการเรียนตามความสามารถของตนเอง เพราะเด็กสามารถฟัง-ดูวีดิทัศน์ได้เองจะหยุดศึกษาช่วงไหนก็ได้กรอกกลับ (Review) ก็ได้ตามที่ตนเองพึงพอใจที่จะเรียนเมื่อก็หยุดพักได้สามารถแบ่งเวลาในการดูเป็นช่วงได้
6. ช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครูเพิ่มขึ้น ห้องเรียนกลับด้านเป็นการประสานการใช้ประโยชน์ระหว่างการเรียนรู้แบบออนไลน์ และการเรียนระบบพบหน้า ช่วยเปลี่ยนและเพิ่มบทบาทของครูให้เป็นทั้งพี่เลี้ยง (Mentor) เพื่อน เพื่อนบ้าน (Neighbor) และผู้เชี่ยวชาญ (Expert)
7. ช่วยให้ครูรู้จักนักเรียนดีขึ้น หน้าที่ของครูไม่ใช่เพียงช่วยให้ศิษย์ได้ความรู้ หรือเนื้อหาแต่ต้องกระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจ (Inspire) ให้กำลังใจ รับฟังและช่วยเหลือ ส่งเสริมผู้เรียนซึ่งเป็นมิติสำคัญที่จะช่วยเสริมพัฒนาการทางการเรียนของเด็ก
8. ช่วยเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกันเอง ผู้เรียนสามารถที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันได้
9. ช่วยให้เห็นคุณค่าของความแตกต่างความถนัดและความชอบที่แตกต่างกัน ครูได้เห็นจุดอ่อนจุดแข็งของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อด้วยกันก็เห็น และช่วยเหลือกันด้วยจุดแข็งของแต่ละคน

10. ประสานความสัมพันธ์ที่กระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองซึ่งการรับทราบและแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดีได้

สรุปได้ว่าแนวคิดแบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) เป็นการกลับด้านการเรียนที่บ้าน ทำการบ้านที่โรงเรียน กลับด้านชั้นเรียนโดยเรียนเนื้อหาที่บ้านผ่านสื่อวีดิทัศน์ วิดีโอทเรียนที่อยู่บนอินเทอร์เน็ตและในสื่อ ICT และมาทำการบ้านที่โรงเรียนโดยมีครูทำหน้าที่โค้ชช่วยเหลือในการทำภาระงานนวัตกรรม

2.12 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภายใต้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านชั้นเรียนมีทั้งการประเมินเพื่อการพัฒนา (Formative Assessment) ซึ่งเป็นฐานสำคัญในการพัฒนาและสร้างความรู้ความเข้าใจโดยนักเรียนเข้าใจแก่นความรู้หลัก ในขณะที่นักเรียนอยู่ในกระบวนการเรียนรู้เพื่อวางแผนต่อไป และการประเมินผลรวบยอด (Summative Assessment) เพื่อตัดสินผลว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่เป็นเป้าหมายหรือไม่ การวัดและประเมินผลมีความยืดหยุ่นหลากหลายทั้งรูปแบบ วิธีการและระยะเวลา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพของตนเอง Jonathan & Sams (2012)

1) วัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การทดสอบ การปฏิบัติทดลอง ชิ้นงาน การเขียน การพูด เพื่อประเมินนักเรียนได้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนด

2) มีการจัดทำข้อสอบหลายชุดแต่มีวัตถุประสงค์เดียวกัน วัดและประเมินผลซ้ำ นักเรียนบางคนอาจจะไม่ผ่านเกณฑ์หรือที่ยังไม่บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือแม้บางคนผ่าน เกณฑ์การประเมินแต่ยังไม่พอใจในผลคะแนนของตนเองก็สามารถเข้ารับการประเมินซ้ำได้ เพื่อเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงพัฒนาตนเองให้ยิ่งขึ้น

3) ใช้เทคโนโลยีช่วยในการวัดและประเมินผล ด้วยเหตุที่การวัดและประเมินผล อาจต้องดำเนินการหลายครั้งในระยะเวลาที่แตกต่างกัน และแบบทดสอบหลายชุด การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการเลือกข้อสอบและตรวจให้คะแนนจะช่วยลดภาระงานของครูเป็นอย่างมาก และทราบผลได้อย่างรวดเร็ว

4) ใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ หลังการประเมินแต่ละครั้งนักเรียน สนทนาซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนทั้งเข้าใจและยังไม่เข้าใจ ครูก็จะพิจารณาว่ามีสิ่งใดที่เขาต้องได้รับการ พัฒนาให้ตรงกับผู้เรียนแต่ละคน

จากการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภายใต้ห้องเรียนกลับด้านสามารถสรุปได้ว่า มีทั้งการประเมินเพื่อการพัฒนา (Formative Assessment) ซึ่งเป็นฐานสำคัญในการพัฒนาและสร้างความรู้ความเข้าใจแก่นักเรียน และการประเมินผลรวบยอด (Summative Assessment) เพื่อตัดสินผลว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่เป็นเป้าหมายหรือไม่เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพของตนเอง

2.13 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

อาลาวิยะ สะอะ (2559) ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการคิดวิเคราะห์ และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชีววิทยาและทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านในระดับมาก

วรัทยา มณีนรัตน์ (2560) ศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านวิชาเคมี เรื่อง กรด-เบส สำหรับนักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและศึกษาประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านวิชาเคมี เรื่อง กรด-เบส สำหรับนักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ โดยผ่านระบบชั้นเรียนออนไลน์ ClassStart.org และใช้กระบวนการแก้โจทย์ปัญหาของ Polya ในการแก้โจทย์ปัญหาเรื่อง กรด-เบส พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านมีความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ในระดับมากขึ้นไป ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมี เรื่อง กรด-เบส และทักษะกระบวนการแก้โจทย์ปัญหาของนักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านวิชาเคมี เรื่อง กรด-เบส มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุดเฉลิม ศัสตราพฤกษ์ (2560) ศึกษาการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 แบบห้องเรียนกลับด้านเพื่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 942-243 การเมืองการปกครองของกลุ่มประเทศอาเซียน (ASEAN Politics and Government) จำนวน 66 คน ในภาคการศึกษาที่ 1/2558 รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า ระดับทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 แบบห้องเรียนกลับด้านอยู่ใน ระดับมาก คือ ด้านการร่วมมือและในส่วนของปัจจัยที่มีผลต่อระดับทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม คือ ปัจจัยการเตรียมความพร้อม มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลทางบวก สำหรับปัญหา อุปสรรคการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 แบบห้องเรียนกลับด้าน พบว่า การศึกษาด້วยตนเองทำให้ได้รับความรู้ที่ไม่เพียงพอต่อการศึกษา ในส่วนของข้อเสนอแนะ พบว่า ควรมีการส่งเสริมความพร้อมในด้านเทคโนโลยีและแหล่ง การศึกษาเรียนรู้

อมรรัตน์ รัชตะทวิกุล (2561) ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบห้องเรียนกลับด้าน ก่อนเรียนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบห้องเรียนกลับด้านกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบเดิม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) เจตคติต่อการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบห้องเรียนกลับด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

สุจินต์ พึ่งบุญเก่า (2563) ได้ศึกษา การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านบนเว็บแอปพลิเคชัน สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สำหรับนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้หลักสูตรระยะสั้นแบบห้องเรียนกลับด้าน เรื่อง ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ เว็บแอปพลิเคชัน Google Classroom และ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2/5 และ 2/6 สาขางานการโรงแรมและการท่องเที่ยว สาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว วิทยาลัยเทคโนโลยีไทยโยธยาบริหารธุรกิจ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จ านวน 30 คน ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง พบว่าผลสัมฤทธิ์ด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ ด้วยวิธีสอนแบบห้องเรียนกลับ ด้านบนเว็บแอปพลิเคชัน พบว่าคะแนนสอบก่อนเรียนมี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.37 และคะแนนสอบหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.20 ซึ่งคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชโลธร เทศศา และชนชาติ หล่อนกลาง (2565) ได้ศึกษาผลของการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านด้วยกูเกิลไซต์ต่อความสามารถในการฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโนนสูงศรีธานี จังหวัดนครราชสีมา พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังจากเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านด้วยกูเกิลไซต์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผู้เรียนมีความคิดเห็นทางบวกต่อการเรียนภาษาอังกฤษแบบห้องเรียนกลับด้านด้วยกูเกิลไซต์ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง แสดงให้เห็นว่าการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านด้วยกูเกิลไซต์ สามารถส่งเสริมความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนได้

ยุพดี หวลอารมณ์ และอัจฉริยา ตามัน (2565) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการฟังการพูดภาษาจีน ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนห้องเรียนกลับด้าน ผ่าน Zoom Meeting 1) เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการฟังและการพูดภาษาจีนแบบห้องเรียนกลับด้านผ่านโปรแกรมประชุมออนไลน์ Zoom meeting ด้วยสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ (E1/E2) 2) เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบห้องเรียนกลับด้าน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ 1) สื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์บทเรียนเรื่องการสมัคร งานผ่านโปรแกรมประชุมออนไลน์ Zoom Meeting 2) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการสอนในรูปแบบห้องเรียนกลับด้าน โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของเอกชนในเขตภาคกลาง จำนวน 40 คน พบว่า สื่อการสอนออนไลน์ช่วยส่งเสริมการฝึกปฏิบัติทักษะการฟังและการพูดภาษาจีน หลังจากผ่านการเรียนแบบห้องเรียนกลับด้าน พบว่า มีผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินมากกว่า ร้อยละ 80 อยู่ในระดับดีมาก และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านในระดับดีมาก

Spark (2011) ได้ศึกษาเรื่องโรงเรียนกลับด้านสำหรับการเรียนโดย Khan Academy โดยสรุปได้ว่า ผู้เขียนรายงานเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านที่ผู้ปกครองสามารถช่วยเหลือบุตรหลานในการทำบ้าน โดยเป็นรูปแบบที่ครูทำการบรรยายออนไลน์แล้วให้นักเรียนเข้าถึงที่บ้าน และใช้เวลาในชั้นเรียนในการฝึกปฏิบัติ ทำโครงการกลุ่ม หรือทำการบ้าน แต่มีนักวิจารณ์ได้ถกเถียงว่ารูปแบบนี้ทำให้นักเรียนพึ่งพาสื่อการเรียนออนไลน์มากเกินไปและยากต่อการนำไปใช้ในโรงเรียน ซึ่งต้องอาศัยโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี แต่สามารถช่วยให้ครูกำหนดและติดตามนักเรียนเป็นรายบุคคลได้

Bethany (2012) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้ห้องเรียนกลับด้านว่าจะสามารถเพิ่มผลการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของนักเรียน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาทางโรคพันธุกรรม จำนวน 30 คน ประเทศโคลัมเบีย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยห้องเรียนกลับทาง มีผลการเรียนเพิ่มขึ้นและทัศนคติของนักเรียนที่เรียนโดยห้องเรียนกลับด้านมีทัศนคติในทางบวก

Shannon (2012) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคนิคห้องเรียนกลับด้านกับนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงซึ่งงานวิจัยนี้จัดทำขึ้นเพื่อต้องการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ 3 ในภาคเรียนที่ 2 ให้มีผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้น โดยใช้ห้องเรียนแบบกลับด้าน ซึ่งเป็นเครื่องมือแบบเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่าเมื่อใช้เทคนิคห้องเรียนกลับทางกับกลุ่มทดลองกลุ่มเล็กและกลุ่มควบคุม นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น 11 %

Johnson (2013) ได้ศึกษาเรื่องการรับรู้ของนักเรียนในห้องเรียนกลับด้าน ซึ่งวิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านเป็นวิธีการสอนที่สามารถลดปริมาณการเรียนการสอนได้โดยตรง และทำให้มีเวลาในการที่จะลงมือปฏิบัติได้มากขึ้น โดยเป็นวิธีที่ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีมาช่วยทำให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนสามารถเรียนออนไลน์ได้ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 3 ห้องเรียนที่ให้เรียนด้วยวิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน โดยให้นักเรียนเรียนทางโซเชียลมีเดีย และเทคโนโลยีทางอินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์ พบว่า วิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนได้และทำให้การรับรู้ในเนื้อหาสูงขึ้น นักเรียนมีความสุขและมีความพึงพอใจกับวิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านมากกว่าการสอบแบบดั้งเดิม

Moeller (2014) ได้ศึกษาการใช้วิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านเพื่อเสริมสร้างทักษะและความเข้าใจในเครื่องปั้นดินเผา ผลการศึกษาพบว่า การสอนด้วยวิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านเป็นการเปลี่ยนวิธีการสอนแบบดั้งเดิมในรายวิชาประวัติศาสตร์เครื่องปั้นดินเผานี้ เน้นการสอนแบบบรรยายในชั้นเรียนและให้การบ้านไปทำที่บ้าน เป็นวิธีการสอนโดยครูทำวิดีโอสาธิตวิธีการปั้นเครื่องปั้นดินเผาบันทึกไว้ให้นักเรียนไปศึกษาที่บ้าน จากนั้นวันต่อมาเมื่อถึงชั่วโมงเรียนครูจะถามคำถามให้นักเรียนตอบ และสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนแต่ละคนจากการได้ศึกษาวิดีโอที่บ้าน จากนั้นครูก็ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง และมีการสรุปและอภิปรายเนื้อหาที่ได้เรียนมาทั้งหมด ปรากฏว่าผลคะแนนด้านทักษะและความเข้าใจเพิ่มขึ้นสูงจากที่เคยเรียนด้วยวิธีการสอนแบบดั้งเดิม

Yiran (2014) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินผลจากการเรียนแบบห้องเรียนกลับด้านกับนักศึกษาที่เรียนประวัติศาสตร์ระดับปริญญาตรีกับมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดและเอ็มไอทีจากการใช้รูปแบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้วิดีโอออนไลน์จาก edx และยังมีการอภิปราย รวมทั้งกิจกรรมภายในห้องเรียน พบว่า นักเรียน 37 คน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับห้องเรียนกลับด้านและมีเจตคติที่ดี 46% และผู้เรียนที่ชอบการเรียนแบบเดิม 38

Clark (2015) ศึกษาผล การใช้ห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อการมีปฏิสัมพันธ์และการปฏิบัติของนักเรียนห้องเรียนคณิตศาสตร์ในระดับชั้นมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีส่วนร่วมหรือมีปฏิสัมพันธ์มากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับการจัดการเรียนรู้แบบดั้งเดิมนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านเป็นการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านส่งเสริมให้มีการใช้เวลาในห้องเรียนอย่างคุ้มค่า สามารถทำกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย การศึกษาวิจัยครั้งนี้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลของการเรียนการสอนที่มีต่อการมีส่วนร่วมและการปฏิบัติของนักเรียน แม้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านเป็นการเรียนการสอนที่ค่อนข้างใหม่ แต่มีศักยภาพและมีประสิทธิภาพในแง่ของการปรับปรุงนักเรียนและประสิทธิภาพการทำงานการมีส่วนร่วมในห้องเรียนคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา

Sun & Wu (2016) ศึกษาวิเคราะห์ผลของคะแนนผลสัมฤทธิ์และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาที่ใช้วิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน (กลุ่มทดลอง) และห้องเรียนแบบปกติ (กลุ่มควบคุม) ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลอง 181 คน ในรายวิชาฟิสิกส์มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม ถึงแม้ว่าไม่มีความแตกต่างระหว่าง 2 กลุ่มในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา ขณะเดียวกันในการอภิปรายกลุ่มเล็ก

ในห้องเรียนกลับด้านเปิดโอกาสให้นักศึกษาอธิบายข้อคำถาม และสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้มากกว่าแบบห้องเรียนปกติ และการปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนกลับด้านส่งผลเชิงบวกถึงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสมระหว่างอาจารย์และนักศึกษา อาจารย์สามารถให้คำแนะนำ ช่วยเหลือนักศึกษาและส่งเสริมการทำงานร่วมกัน

Yang, Yin, and Wang (2018) ได้ศึกษาผู้เรียนภาษาจีนระดับเบื้องต้น ชั้นปีที่ 1 จำนวน 2 ห้องเรียน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมที่ใช้ การบรรยายเป็นหลัก ส่วนกลุ่มควบคุมได้จัดการเรียนการสอนรูปแบบห้องเรียนกลับด้าน โดยผู้เรียนที่เรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านจะได้เรียนรู้คำศัพท์ไวยากรณ์ผ่านการสอน ประเภทวิดีโอที่มีเนื้อหาไม่เกิน 10 นาทีและทำแบบฝึกหัดที่มอบหมายภายหลังรับชม สื่อการสอนประเภทวิดีโอ สำหรับกิจกรรมในห้องเรียนผู้เรียนจะได้รับการฝึกปฏิบัติ ทักษะการพูด และได้รับการแก้ไขการออกเสียงจากผู้สอน เมื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ คะแนนสอบทักษะการพูดภาษาจีนของห้องเรียนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบ ห้องเรียนกลับด้านสูงกว่าห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษาทฤษฎี เอกสารต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยได้สนใจทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาต่างประเทศที่จะพัฒนานักเรียนต่อไป

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทุนจิตวิทยาเชิงบวก

2.1 ความหมายของทุนจิตวิทยาเชิงบวก

Luthans and others (2007 อ้างถึงใน สัญชาติ พรหมดง, 2561) กล่าวว่า ทุนจิตวิทยาเชิงบวก หมายถึง คุณลักษณะทางจิตวิทยาที่ด้านบวกที่มีอยู่ในแต่ละบุคคลที่สามารถพัฒนาได้ ซึ่งพัฒนามาจากแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก (Positive psychological) ของ Seligman (2004) แบ่งออกเป็น 4 คุณลักษณะ คือ ความหวัง (Hope) มุ่งหวังที่จะไปให้ถึงเป้าหมายการมองโลกในแง่ดี (Optimism) เป็นการคิดถึงความสำเร็จที่จะเกิดขึ้นทั้งปัจจุบันและในอนาคต และสามารถหาแนวทางไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จได้ การรับรู้ศักยภาพของตนเอง (Self-efficacy) การเพิ่มความพยายามในการทำงานที่ท้าทายความสามารถของตนเองให้ประสบความสำเร็จและความยืดหยุ่นทางอารมณ์ (Resilience) เมื่อพบเจอปัญหาหรืออุปสรรคในการทำงาน สามารถที่จะควบคุมและปรับอารมณ์ให้คืนสู่สภาพปกติได้อย่างรวดเร็ว เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้นทุนจิตวิทยาเชิงบวกจึงเป็นการจัดการต้นทุนขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับพนักงานที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์กรได้ผลตอบแทนจากการลงทุนและได้รับประโยชน์จากการแข่งขัน

สิริพร วงษ์โทน (2554) เน้นว่าทุนทางจิตวิทยาที่ด้านบวก หมายถึง แนวคิดของบุคคลซึ่งเป็นแนวคิดที่พัฒนามาจากการศึกษาพฤติกรรมมององค์กรเชิงบวก มีพื้นฐานมาจากแนวคิดของจิตวิทยาเชิงบวก โดยเป็นการศึกษาที่ประยุกต์ใช้คุณสมบัติ หรือคุณลักษณะที่ดีและเป็นด้านบวกของมนุษย์ ได้แก่ ความหวัง การมองโลกในแง่ดี ความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง และความยืดหยุ่นทางอารมณ์

ธัญญา มาศ ปัญญา ยิ่ง (2559) กล่าวว่า ทุนจิตวิทยาเชิงบวก หมายถึงแนวคิดของบุคคลในเชิงบวก ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพของบุคคลให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการมีพฤติกรรมเชิงบวกในการดำเนินชีวิตทั้งในการปฏิบัติงานในองค์กรและการดำเนินชีวิตประจำวัน

อริยา คูหา (2562) กล่าวว่า ทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก หมายถึง สภาวะทางจิตใจในทางบวกของบุคลากรต่อการปฏิบัติงานแม้ว่าจะตกอยู่ในภาวะความไม่สงบ ก็ยังคงมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง มีวิถีความคิดที่สร้างสรรค์ทางบวก ว่ามีหนทางที่จะนำตนเองไปสู่ความสำเร็จ แม้มีอุปสรรคก็คิดหาทางเลือกอื่นๆ ได้ และมีสมรรถนะทางจิตใจที่จะปรับสภาพจิตใจกลับคืนให้เป็นปกติ มีจิตใจสงบ สามารถทำงานได้เหมือนเดิม ตามแนวคิดของ Luthans et al. (2007) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง (Efficiency) การมองโลกในแง่ดี (Optimism) ความหวัง (Hope) ความยืดหยุ่นตัว (Resilience)

กล่าวโดยสรุปในการครั้งนี้ทุนจิตวิทยาเชิงบวก หมายถึง ศักยภาพทางจิตใจที่ทำให้บุคคลสามารถปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของงาน หรือกิจกรรม สิ่งต่างๆที่ต้องทำ รวมทั้งช่วยในการแก้ปัญหา อุปสรรคต่างๆ ที่ผ่านเข้ามา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความหวัง ด้านการรับรู้ในความสามารถของตนเอง ด้านความยืดหยุ่นทางอารมณ์ และด้านการมองโลกในแง่ดี

2.2 ความสำคัญของทุนจิตวิทยาเชิงบวก

จากการศึกษาเกี่ยวกับตัวชี้วัดความสำเร็จของบุคคล และประสิทธิภาพของการทำงานเป็นปัจจัยที่น่าสนใจในการนำมาใช้ศึกษาเพื่อให้ได้มุมมองเกี่ยวกับประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการปฏิบัติงานที่สามารถนำมาใช้ได้กับกิจการทุกประเภท Luthans (2007) เป็นหนึ่งในนักวิชาการด้านพฤติกรรมองค์กรที่ให้ความสนใจในการพัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะทางจิตวิทยาเชิงบวก โดยเขาได้เสนอแนวคิดนี้ว่า เป็นการศึกษาที่ประยุกต์ใช้คุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่ดีหรือที่เป็นด้านบวกของมนุษย์ โดยที่คุณลักษณะดังกล่าวต้องสามารถวัดได้หรือพัฒนาได้ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ซึ่งมีเกณฑ์ที่ต้องพิจารณา ดังนี้

1. ตัวแปรเหล่านั้นต้องมีทฤษฎีและงานวิจัยมารองรับ
2. ต้องสามารถวัดและประเมินได้
3. เป็นคุณลักษณะทางจิตวิทยาที่เป็นสภาวะ คือสามารถเรียนรู้ได้ พัฒนาได้และเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อม (The State - Like Criterion of POB) ซึ่งแตกต่างจากคุณลักษณะที่เป็นลักษณะนิสัย (Trait-Like) ซึ่งเปลี่ยนแปลงได้ยาก
4. คุณลักษณะนั้นต้องนำมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในองค์กร

2.3 คุณลักษณะของทุนจิตวิทยาเชิงบวก

Luthans et al (2007) ได้เสนอคุณลักษณะของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกไว้ ดังนี้

1. ทุนจิตวิทยาเชิงบวกมีคุณค่ามากกว่าทุนมนุษย์ (PsyCap goes beyond human capital) กล่าวคือ ทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกนั้นไม่ใช่เพียงแค่การแสดงให้เห็นว่าบุคคลมีความรู้ ทักษะ ความสามารถต่าง ๆ ที่มาจากการอบรม เรียนรู้ แต่เป็นสิ่งที่บุคคลปลูกฝังขัดเกลา ถ่ายทอดจากสังคมเฉพาะเจาะจงที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนกัน ก่อให้เกิดองค์ความรู้ภายในตัวบุคคล (Tactic Knowledge)

2. ทุนจิตวิทยาเชิงบวกมีคุณค่ามากกว่าทุนทางสังคม (PsyCap goes beyond social capital) กล่าวคือ ทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกแสดงให้เห็นถึงการได้รับโอกาสใหม่ ๆ มากกว่าแค่การปฏิสัมพันธ์กับสังคม องค์กรเท่านั้น

3. ทุนจิตวิทยาเชิงบวก คือสิ่งที่เป็นแนวคิดเชิงบวก (PsyCap is positive) ซึ่งเกิดจากแนวคิด Positive Psychology มุ่งศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางกายเมื่อเกิดโรค (Pathology) รวมถึงความพยายามในการแก้ไขปัญหา หรือจุดด้อยของบุคคลที่ไม่ได้มีมาแต่กำเนิด ทำให้ทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกเป็นตัวสนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมองค์กร และการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์

4. ทุนจิตวิทยาเชิงบวก คือสิ่งที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน (PsyCap is unique) นำไปสู่แนวคิดใหม่ๆ ที่มีเอกลักษณ์โดยมีกรอบแนวคิด ทฤษฎีใหม่ โครงสร้าง การวัด และโปรแกรมพัฒนาบุคคล แต่อย่างไรก็ตามกรอบโครงสร้างอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้เมื่อเวลาผ่านไป

5. ทุนจิตวิทยาเชิงบวกเป็นสิ่งที่มีความพื้นฐานมาจากทฤษฎีและการวิจัย (PsyCap is theory and research base) ซึ่งมาจากพื้นฐานหลายๆทฤษฎี เช่น Social Cognitive Theory ของ Bandura ทฤษฎี Hope ของ Snyder เป็นต้น

6. ทุนจิตวิทยาเชิงบวก คือ สิ่งที่สามารถวัดได้ (PsyCap is measurable) เนื่องจากมีการสร้างแบบประเมินทางจิตวิทยา (psychological assessment) ที่มีความเชื่อมั่น และความเที่ยงตรงในการวัด

7. ทุนจิตวิทยาเชิงบวกมีลักษณะเป็นสภาวะ (PsyCap is State - like and therefor open to development) สามารถเรียนรู้และพัฒนาได้

8. ทุนจิตวิทยาเชิงบวกมีผลกระทบต่อพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน (PsyCap is impactful on work- related performance)

2.4 องค์ประกอบของทุนจิตวิทยาเชิงบวก

จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า Luthans, Youssef & Avolio (2007) ได้จำแนก องค์ประกอบของทุนจิตวิทยาเชิงบวกไว้ 4 องค์ประกอบคือ

2.4.1 ความหวัง (Hope) เป็นคุณลักษณะของบุคคลที่มีความมุ่งมั่นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยการกำหนดแนวทางและทางเลือกที่จะไปสู่เป้าหมาย

2.4.2 การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self – Efficacy) เป็นภาวะ (State) ของบุคคลที่มีความมั่นใจในความสามารถ ความรู้และทักษะที่ตนเองมีอยู่ในการจัดการกับงานที่ทำทำให้ประสบความสำเร็จ โดยบุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถตนเองในระดับสูงจะปรารถนาที่จะแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ด้วยความพึงพอใจ เต็มใจ ถึงแม้ว่าผลที่คาดหวังนั้นจะไม่ใช่ไปตามที่ต้องการ ก็จะไม่เพียรพยายามที่จะกระทำพฤติกรรมต่อไป แต่หากบุคคลมีการรับรู้ และบุคคลที่มีความสามารถตนเองในระดับต่ำก็จะไม่สนใจที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นต่อไป

2.4.3 ความหยุ่นตัว (Resiliency) เป็นคุณลักษณะหรือความสามารถของบุคคลในการรับมือหรือแสดงออกเมื่อเผชิญกับเหตุการณ์ ปัญหาหรือสภาวะกดดัน โดยสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ควบคุมอารมณ์ ความรู้สึก สามารถเข้าใจความรู้สึกและความต้องการของผู้อื่น สามารถจัดการสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว บุคคลที่มีความหยุ่นตัวนั้น จะสามารถฟื้นตัวกลับได้อย่างรวดเร็ว

2.4.4 การมองโลกในแง่ดี (Optimism) เป็นคุณลักษณะทางบวกของบุคคลที่มีความคิดทางบวก หรือมุมมองทางบวกในการอธิบายสถานการณ์และยอมรับความผิดพลาดต่าง ๆ ในการทำงาน ว่าไม่ได้มีสาเหตุจากสภาพแวดล้อมหรือตัวบุคคลอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว บุคคลที่มองโลกในแง่ดีจะเป็นบุคคลที่มีสุขภาพจิตดี และมีความมั่นคงทางอารมณ์ โดยการมองโลกในแง่ดีถือเป็นการมองตนเอง การมองโลกภายนอก และมองอนาคตว่าเต็มไปด้วยความหวัง กล่าวคือ บุคคลที่มองโลกในแง่ดีจะมีความคาดหวังว่าจะมีเหตุการณ์ที่ดี สิ่งที่ดีเกิดขึ้นกับตน ดังนั้นบุคคลที่มองโลกในแง่ดีจะมีพฤติกรรมและการเผชิญปัญหาที่ดี เนื่องจากในขณะที่คนอื่นมองว่าเป็นปัญหา แต่ผู้มองโลกในแง่ดีจะมองว่าเป็นโอกาส และสามารถบริหารจัดการได้ดีมากกว่า นอกจากนี้

การมองโลกในแง่ดีจะทำให้เกิดกำลังใจ ไม่ท้อถอยต่ออุปสรรคทำให้เกิดสติปัญญาในการรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้น

องค์ประกอบของทุนจิตวิทยาเชิงบวก สามารถนำเสนอได้ดังในภาพ ข้างล่าง

ภาพที่ 2 องค์ประกอบของทุนจิตวิทยาเชิงบวก

2.5 ความสำคัญของทุนจิตวิทยาเชิงบวกที่มีต่อผู้เรียน

แม้ว่าการศึกษาเกี่ยวกับต้นทุนจิตวิทยาเชิงบวกในบริบททางการศึกษาจะเริ่มต้นมาเมื่อไม่นานมานี้ แต่การศึกษาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับทุนจิตวิทยาเชิงบวกของผู้เรียน ก็แสดงให้เห็นว่าทุนจิตวิทยาเชิงบวกส่งผลทางบวกต่อผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนหลายประการ อาทิเช่น (Khan, Siraj, & Li, 2011; Li-feng & Hua-li, 2009; Malone, 2010 ; Qingquan & Zongkui, 2009 ; Tjakraatmadja & Febriansyah, 2007; Tsai, Lee, & Hsu, 2012)

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการปฏิบัติของผู้เรียน
2. ความคิดสร้างสรรค์
3. รูปแบบการจัดการกับปัญหาเชิงบวก
4. สุขภาวะทางกายของผู้เรียน
5. สุขภาวะทางจิตของผู้เรียน

2.6 การประเมินทุนจิตวิทยาเชิงบวก

แนวคิดการวัดทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกได้มีการสร้างแบบวัดที่เรียกว่า Psychological Capital Questionnaire หรือ PCQ โดย Luthans, Youssef และคนอื่นๆ ในปี 2007 (Luthans, et al. 2007) ซึ่งแบบวัดนี้ได้มาจากแนวคิดองค์ประกอบทั้ง 4 ตัวแปร ได้แก่

ความหวัง ของ Snyder et al, ในปี 1966

ความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง ของ Park ในปี 1998

การปรับพื้นคืบสภาพ ของ Wagnild & Young ในปี 1993

การมองโลกในแง่ดี ของ Scheier & Carver ในปี 1985

ซึ่งแบบวัดนี้มีจำนวน 24 ข้อ (แต่ละองค์ประกอบมี 6 ข้อ) ให้คะแนนแบบประมาณค่า 6 ระดับ มีลักษณะแบบวัดสถานะ โดยเน้นการถามว่าในช่วงนี้ ซึ่งคำถามจะปรับปรุงให้เข้ากับลักษณะในบริบทของงานที่ผู้ตอบกำลังทำ ตัวอย่างคำถาม เช่น

ในช่วงนี้ฉันรู้สึกว่าจะเต็มไปด้วยพลังที่จะทำงานให้สำเร็จ (ความหวัง)

ฉันสามารถเอาชนะอุปสรรคจากงานที่ทำได้เพราะฉันเคยประสบความสำเร็จที่ยากในลักษณะนี้มาก่อน (การปรับพื้นคืบสภาพ)

ฉันรู้สึกมั่นใจที่จะติดต่อกับลูกค้าเพื่อเจรจาไกล่เกลี่ยปัญหา (ความมั่นใจ) เมื่อพบว่างานที่ทำได้จะไม่เป็นไปตามที่คิดไว้

ฉันมักจะคิดเสมอว่ามันจะดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ (การมองโลกในแง่ดี)

ลักษณะการวัดนี้เป็นการประเมินที่เรียกว่า การปรับตัวของการรู้คิด ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลเปลี่ยนกรอบความคิดจากสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ไปสู่วิถีทางบวกและยอมรับกับเหตุการณ์เลวร้ายที่เกิดขึ้น เป็นต้น จากผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ พบว่าใน 6 ข้อ มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ในองค์ประกอบตามกรอบทฤษฎีอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .01$) และตัวแปรแฝงของแต่ละองค์ประกอบก็มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงถึง .99 และ ค่าสถิติดัชนีความกลมกลืน พบว่า มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 1532.84$, $df = 246$, $CFI = .97$, $RMSEA = .08$ และ $SRMR = .01$)

จะเห็นได้ว่าทฤษฎีทางจิตวิทยาเชิงบวก เป็นเสมือนคุณสมบัติทางจิตเสมือนอริยทรัพย์ของบุคคลที่หากได้รับการส่งเสริม และพัฒนาจะส่งผลให้บุคคลนั้นประสบความสำเร็จ มีความสมบูรณ์ในชีวิต จึงควรที่ผู้เรียนจะได้รับรู้ และศึกษาเพื่อการพัฒนาให้มีคุณสมบัติทางจิตเหล่านี้ เพื่อที่จะได้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ทั้งในชีวิต การทำงาน และในสังคม

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีทางจิตวิทยาเชิงบวก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีทางจิตวิทยาเชิงบวกในด้านการศึกษา ไม่ปรากฏข้อมูลมากนักในกลุ่มนักเรียน ผู้วิจัยจึงนำเสนอเพื่อเป็นแนวคิดนำร่องได้ ดังนี้

บุษบาหะริณ พลสิทธิ์ พัทธราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ สกล วรเจริญศร (2561) ศึกษาการเสริมสร้างทฤษฎีทางจิตวิทยาเชิงบวกของนักเรียนอาชีวศึกษาโดยการให้คำปรึกษากลุ่มแนวทฤษฎีเหตุผลอารมณ์พฤติกรรม ศึกษาทฤษฎีทางจิตวิทยาเชิงบวกของนักเรียนอาชีวศึกษา) เปรียบเทียบทฤษฎีทางจิตวิทยาเชิงบวกของนักเรียนอาชีวศึกษา ก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่มแนวทฤษฎีเหตุผล อารมณ์ พฤติกรรม ประชากรที่ศึกษา คือ นักเรียนอาชีวศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่มกลุ่มที่ 1 เป็นนักเรียนอาชีวศึกษา จำนวน 254 คน พบว่า ทฤษฎีทางจิตวิทยาเชิงบวกของนักเรียนอาชีวศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนรายองค์ประกอบ พบว่า ความหยุนตัวอยู่ในระดับสูงการมองโลกในแง่ดี การเชื่อมั่นในความสามารถของตนและความหวังอยู่ในระดับปานกลาง 2) ทฤษฎีทางจิตวิทยาเชิงบวกของนักเรียน

อาชีวศึกษาโดยรวมและรายองค์ประกอบ ทุกองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มแนวทฤษฎีเหตุผล อารมณ์ พฤติกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สัญชาติ พรหมตง (2561) ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน และเพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทุนทางจิตวิทยาส่วนบุคคลที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท โฮมโปรดักส์ เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า บุคคลที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และประสบการณ์ที่แตกต่างกันมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานไม่แตกต่างกัน พบว่า ทุนทางจิตวิทยาส่วนบุคคลมีผลในเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัทโฮมโปรดักส์ เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วิธัญญา วัฒนโณ ชญาอนุช ลักษณะวิจารณ์ ดารวันต์ รักสัตย์ (2561) ได้ศึกษา การประเมินความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทุนจิตวิทยาเชิงบวกทางวิชาการของนิสิตนักศึกษาไทย ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)ระบุความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทุนจิตวิทยาเชิงบวกทางวิชาการของนิสิต นักศึกษาไทย และ (2) เปรียบเทียบผลการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทุนจิตวิทยาเชิงบวกทางวิชาการของนิสิต นักศึกษาไทยเมื่อใช้วิธีจัดลำดับความสำคัญที่ต่างกัน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี 211 คน จากสถาบันอุดมศึกษา 5 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามรูปแบบการตอบสนองคู่ ที่มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ พบว่า (1) ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทุนจิตวิทยาเชิงบวกทางวิชาการกลุ่มตัวอย่างโดยรวม เมื่อคำนวณด้วยวิธี Mean Difference Method (MDF) วิธี Priority Needs Index (PNI) และวิธี Priority Needs Index แบบปรับปรุง (PNImodified) มีค่าเท่ากับ 0.80, 3.52 และ 0.22 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถแห่งตนทางวิชาการ การมองโลกในแง่ดีทางวิชาการ ความหวังทางวิชาการ และการฟื้นฟูพลังทางวิชาการ เมื่อคำนวณด้วยวิธี Mean Difference Method (MDF) มีค่าเท่ากับ 0.88, 0.68, 0.74 และ 0.89 ตามลำดับ เมื่อคำนวณด้วยวิธี Priority Needs Index (PNI) มีค่าเท่ากับ 3.84, 2.96, 3.29 และ 3.99 ตามลำดับ และเมื่อคำนวณด้วยวิธี Priority Needs Index แบบปรับปรุง (PNImodified) มีค่าเท่ากับ 0.25, 0.18, 0.20 และ 0.25 ตามลำดับ (2) การเปรียบเทียบผลการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทุนจิตวิทยาเชิงบวกทางวิชาการ กลุ่มตัวอย่างเมื่อใช้วิธีจัดลำดับความสำคัญที่ต่างกัน พบว่า การรับรู้ความสามารถแห่งตนทางวิชาการ และการฟื้นฟูพลังทางวิชาการเป็นองค์ประกอบของทุนจิตวิทยาเชิงบวกทางวิชาการที่เป็นความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญสูงสุด 2 ลำดับแรกไม่ว่าจะเป็นการจัดลำดับความสำคัญด้วยวิธีใดก็ตาม

อริยา คุณา ฮานานมุฮิบบะตุตติณ นอจิ สรินญา ปุติ ปรีนาภา ชูรัตน์ และฐปรัตน์ รักษภาณสิทธิ์ (2564) ศึกษาทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงอนาคต ความยืดหยุ่นผูกพันในวิชาชีพ และการประยุกต์จิตวิทยาเพื่อชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า ทุนทางจิตวิทยาทางบวกของนักศึกษาอยู่ในระดับสูง การคิดเชิงอนาคตอยู่ใน ระดับปานกลาง ความยืดหยุ่นผูกพันในวิชาชีพ อยู่ในระดับสูง และการประยุกต์จิตวิทยาเพื่อชีวิตอยู่ในระดับสูง

พัชรี ถุงแก้ว (2564) ศึกษาผลของโปรแกรมการเสริมสร้างต้นทุนจิตวิทยาเชิงบวกของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์เพื่อ 1) เปรียบเทียบคะแนนต้นทุนจิตวิทยาเชิงบวกระยะหลังทดลองของกลุ่ม

ทดลองและกลุ่มควบคุม 2) เปรียบเทียบคะแนนต้นทุนจิตวิทยาเชิงบวกระยะติดตามผลของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม 3) เปรียบเทียบคะแนนต้นทุนจิตวิทยาเชิงบวก ระยะก่อนทดลองและหลังทดลองของกลุ่มทดลอง และ 4) เปรียบเทียบคะแนนต้นทุนจิตวิทยาเชิงบวกในระยะก่อนทดลองและระยะติดตามผลของกลุ่มทดลอง โดยเป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินทุนจิตวิทยาเชิงบวก ที่มีค่าความเชื่อมั่น .89 และโปรแกรมการเสริมสร้างต้นทุนจิตวิทยาเชิงบวก พบว่าในระยะหลังทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนต้นทุนจิตวิทยาเชิงบวกสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในระยะติดตามผลกลุ่มทดลองมีคะแนนต้นทุนจิตวิทยาเชิงบวกสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) กลุ่มทดลองมีคะแนนต้นทุนจิตวิทยาเชิงบวกในระยะหลังทดลองสูงกว่าระยะก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิสนี อาแว และมนัสนันท์ หัตถศักดิ์ (2565) ศึกษาผลของกิจกรรมแนะแนวทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก เพื่อพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีวัดระฆัง เพื่อศึกษาผลของกิจกรรมแนะแนวทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก เพื่อพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีวัดระฆัง งานวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) ประชากร คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีวัดระฆัง ปีการศึกษา 2563 จำนวน 286 คน ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) จากห้องเรียน 2 ห้อง ที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองไม่แตกต่างกัน จากนั้นใช้การสุ่มเข้ากลุ่ม (Random Assignment) เป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง จำนวน 39 คน และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) กิจกรรมแนะแนวทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก เพื่อพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเอง 2) แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนกลุ่มทดลองมีการเห็นคุณค่าในตนเองหลังการทดลองสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการเรียน

3.1 ความหมายของความพึงพอใจ

อุทัยพรรณ สูดใจ (2545: 7) ได้ให้ความหมาย ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก หรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาจจะเป็นไปได้ในเชิงประเมินค่าต่อความรู้สึก หรือทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้น จะเป็นไปได้ในทางบวกหรือทางลบ ในทางใดทางหนึ่ง

กชกร เป้าสุวรรณ และคณะ (2550) ได้กล่าวถึง ความหมายของความพึงพอใจว่า เป็นผลของการแสดงออกของทัศนคติของบุคคลอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีประสบการณ์ที่มนุษย์เราได้รับอาจจะมากหรือน้อยก็ได้และเป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่ง เป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ แต่ก็เมื่อได้สิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการ หรือทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกบวก เป็นความรู้สึกที่พึงพอใจ แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าสิ่งนั้นสร้างความรู้สึกผิดหวัง ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกทางลบ เป็นความรู้สึกไม่พึงพอใจ ดังนั้นความพึงพอใจเป็นภาวะของอารมณ์ ความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ หรือความรู้สึกส่วนบุคคลที่มีต่อสิ่งที

ตอบสนองความต้องการที่แตกต่างกัน ซึ่งจะมีความแตกต่างระหว่างบุคคลขึ้นอยู่กับทัศนคติของบุคคล และความพึงพอใจเป็นความรู้สึกในที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของการเรียน

เพียร์เพ็ญ อินทร์เลิศ (2550) ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก หรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลนั้นบรรลุถึงความต้องการ หรือจุดมุ่งหมายที่ตนเองกำหนดไว้ และความพึงพอใจยังขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของคนๆ นั้นด้วย

เฉลิมเกียรติ ตุ่นแก้ว (2553) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติเชิงบวกของบุคคลที่เกิดขึ้นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เกิดความรู้สึกที่ดี ชอบประทับใจต่อการให้บริการ และการรับบริการในทุกสถานการณ์ ทุกสถานที่ การตอบสนองในความต้องการเป็นความรู้สึกในทางบวกและทำให้เกิดความเป็นสุข ทั้งนี้ ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกัน และสามารถเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามสภาพการณ์

พัฒนา พรหมมณี และคณะ (2563) ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง สิ่งที่เกิดจากแรงจูงใจซึ่งเป็นพฤติกรรมภายในที่ผลักดันให้เกิด ความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ยินดี ไม่ยินดี เมื่อได้รับการตอบสนอง ความต้องการ และความคาดหวังที่เกิดจากการประมาณค่าอันเป็นการเรียนรู้ประสบการณ์จากการกระทำกิจกรรม เพื่อให้เกิดการตอบสนองความต้องการตามเป้าหมายของแต่ละบุคคล

Good (1973: 320) ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพคุณภาพ หรือระดับความพึงพอใจ ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจต่างๆ และทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้น

Wolman (1973) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ ตามความหมายของพจนานุกรมด้านพฤติกรรม ว่า เป็นสภาพความรู้สึกของบุคคลที่มีความสุข และความอึดเอมใจ เมื่อความต้องการหรือแรงจูงใจของตนเองได้รับการตอบสนอง

Hornby (2000) ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีเมื่อประสบความสำเร็จ หรือได้รับสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นเป็นความรู้สึกที่พอใจ

Lujun Su (2016) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจในคุณภาพการบริการ (Service Quality Satisfaction) หมายถึง การกำหนดคุณภาพของการบริการเป็นความแตกต่างระหว่างความคาดหวัง ของผู้รับบริการในการให้บริการที่ได้รับ และการรับรู้ถึงการบริการที่ได้รับจริง (SERVQUAL) ซึ่งประกอบด้วย 5 มิติ การบริการที่เป็นรูปธรรม ความน่าเชื่อถือ การตอบสนอง การเอาใจใส่ และการรู้จักและเข้าใจ

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือทัศนคติที่ดีของบุคคลที่เกิดจากการมีแรงจูงใจซึ่งมักจะเกิดจากการได้รับการตอบสนองตามที่ต้องการ หรือทำให้บรรลุเป้าหมาย ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้น มีความสุขเต็มใจในสิ่งที่ทำ

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเรียน

อารี พันธุ์ณี (2546 : 86-87) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจมีหลายแนวคิด แต่ที่ยอมรับและมีชื่อเสียงที่ผู้วิจัยนำเสนอ คือ ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของ มาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Need) ที่กล่าวว่ามนุษย์ทุกคนมีความต้องการเหมือนกันแต่ ความต้องการนั้นเป็นลำดับขั้น เขาได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ไว้ ดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอและไม่มีที่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการสิ่งใดได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะเกิดขึ้นอีกไม่มีวันจบสิ้น

2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นสิ่งจูงใจสำหรับพฤติกรรมอื่นต่อไป ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม

3. ความต้องการของมนุษย์จะเรียงเป็นลำดับขั้นตามลำดับความสำคัญ กล่าวคือ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้ มีการตอบสนอง ซึ่งลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์มี 5 ขั้นตอนตามลำดับจากขั้นต่ำไปขั้นสูงดังนี้

3.1 ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการในเรื่องของอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย และความต้องการทางเพศ ความต้องการด้านร่างกายจะมีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมของคนก็ต่อเมื่อความต้องการทั้งหมดของคนยังไม่ได้รับการตอบสนอง

3.2 ความต้องการความปลอดภัยหรือความมั่นคง (Security of Safety Needs) ถ้าความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองตามสมควรแล้ว มนุษย์จะต้องการในขั้นสูงต่อไป คือเป็นความรู้สึกปลอดภัยหรือความมั่นคงในปัจจุบันและอนาคต รวมถึงความก้าวหน้าและอบอุ่นใจ

3.3 ความต้องการทางสังคม (Social or Belonging Needs) หลังจากที่มนุษย์ได้รับการตอบสนองในสองขั้นดังกล่าวแล้วจะมีความต้องการสูงขึ้นอีก คือความต้องการทางสังคมเป็นความต้องการที่จะเข้าร่วมและได้รับการยอมรับในสังคม ความเป็นมิตร และความรักจากเพื่อน

3.4 ความต้องการได้รับการยอมรับนับถือ (Esteem Needs) เป็นความต้องการให้คนอื่นยกย่องให้เกียรติและเห็นความสำคัญของตนเองอยากเด่นในสังคมรวมถึงความสำเร็จ ความรู้ความสามารถ ความเป็นอิสระ และเสรีภาพ

3.5 ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self Actualization) เป็นความต้องการระดับสูงสุดของมนุษย์ ส่วนมากจะเป็นการอยากจะเป็นอยากจะได้ตามความคิดของตน หรือต้องการจะเป็นมากกว่าที่ตัวเองเป็นอยู่ในขณะนั้น

3.3 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ

การเกิดความพึงพอใจจะต้องมีองค์ประกอบต่างๆ ประกอบเข้าด้วยกัน เชิดศักดิ์ โฆวาสินธ์ (2525 : 136) กล่าวว่า ความพึงพอใจมีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่

1. องค์ประกอบความรู้หรือความเข้าใจ ซึ่งมี ความรู้ ความเข้าใจกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นองค์ประกอบที่มนุษย์ใช้ในการคิด ตอบสนอง รับรู้และวินิจฉัยข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับ ซึ่งมี ขอบเขตครอบคลุมไปถึงความคิดเห็น ความเชื่อมั่นที่มีต่อสิ่งแวดล้อมหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก เป็นลักษณะทางอารมณ์ที่คล้อยตามความคิด ถ้าบุคคลมี ความคิดที่ดีต่อสิ่งใดก็จะมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้น จะแสดงออกมาในรูปของความรัก ความโกรธ ความชอบ ความไม่ชอบ ความเกลียดและความชิงชังต่อสิ่งต่าง ๆ

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม คือ ความพร้อมที่จะกระทำอันเป็นผลเนื่องมาจาก ความคิด ความรู้สึก ซึ่งออกมาในรูปของการยอมรับหรือปฏิเสธ เป็นการแสดงออกในทางปฏิบัติ ในทางพฤติกรรมที่แสดงออกนั้น สามารถที่จะสังเกตได้

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แนวคิด 3 องค์ประกอบเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.4 เทคนิควิธีการวัดความพึงพอใจในการเรียน

การศึกษาจะมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจที่ดีต่อการเรียนต้องมีการสร้างความพึงพอใจในการเรียน ตั้งแต่เริ่มต้นให้แก่ผู้เรียนซึ่งการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือการปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ การให้คำแนะนำ ปรึกษาจึงต้องคำนึงถึงความพึงพอใจ ซึ่งในปัจจุบันผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกหรือให้คำแนะนำ ดังนั้นการกระทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ หรือการปฏิบัติงานจึงต้องคำนึงถึงแนวคิดพื้นฐานที่ต่างกันอยู่ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติงาน การตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน จนเกิดความพอใจ จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการตอบสนองที่ชนะตามแนวคิดดังกล่าว

2. ผลการปฏิบัติงานไปสู่ความพึงพอใจซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและการปฏิบัติงาน จะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่นๆ ผลของการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่ผลของการตอบแทนที่เหมาะสมที่สุดโดยตอบสนองความพึงพอใจในรูปแบบของรางวัลหรือผลตอบแทนภายใน (Intrinsic rewards) และผลตอบแทนภายนอก (Extrinsic rewards) โดยผ่านการรับรู้เกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ของการตอบแทนที่ได้รับรู้แล้ว ความพึงพอใจก็ย่อมเกิดขึ้น

ลิวน์ และอังคณา (2536 : 3 -4) ได้เสนอวิธีการวัดความพึงพอใจไว้ ดังนี้

1. การสังเกต (Observation) เป็นการวัดโดยคอยสังเกตพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วนำข้อมูลไปอนุมานว่าบุคคลมีเจตคติต่อสิ่งนั้นๆ อย่างไร

2. การรายงานตนเอง (Self-report) เป็นการวัดโดยการให้บุคคลเล่าความรู้สึกที่มี ต่อสิ่งนั้น ออกมาจากการเล่านี้สามารถที่จะกำหนดค่าของคะแนนความพึงพอใจ

3. วิธีการสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการซักถามกลุ่มบุคคลที่ใช้เป็นตัวอย่างในการศึกษา แต่บางครั้งอาจไม่ได้ความจริงตามที่คาดหวังไว้ เพราะบุคคลที่ใช้เป็นตัวอย่างอาจไม่ยอมเปิดเผย ความรู้สึกที่แท้จริง

4. เทคนิคจินตนาการ (Projective techniques) วิธีนี้อาศัยสถานการณ์หลายอย่างไปเร็ว ผู้สอบเมื่อผู้สอบเห็นภาพแปลกๆ ก็จะเกิดจินตนาการออกมาแล้วนำมาตีความหมาย จากการตอบ นั้นๆ ก็พอจะวัดเจตคติได้ว่าพอใจหรือไม่

5. วิธีการวัดทางสรีระ คือ ใช้เครื่องมือ เพื่อสังเกตการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย การวัด ทางสรีระนี้สามารถกระทำได้โดย การวัดการต้านกระแสไฟฟ้าของผิวหนัง การขยาย ของลูกนัยน์ตา การวัดฮอร์โมนบางชนิด

6. การใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นวิธีที่แพร่หลายอีกวิธีหนึ่ง

การวัดความพึงพอใจด้วยมาตราวัดของลิเคิร์ต (Likert's summated rating scale) ถูกใช้เป็นเครื่องมือถามตรงๆ ที่ "ความรู้สึก" หรือ "ความคิด" ("ความเห็น") ซึ่งเป็นข้อคำตอบของผู้ถูกถามว่า ท่านเห็นด้วยกับสิ่งที่กำหนดในระดับใด มีตัวเลือก 5 ระดับ หรือ 7 ระดับ (พัฒนาขึ้นภายหลัง) จากนั้นนำไปตีความหมายเทียบกับเกณฑ์ต่อไป (อโรชา ทองลาว และคณะ, 2563)

3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการเรียน

รสริน ป้อมสาหร่าย (2550) ศึกษาผลของการใช้การเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ และความพึงพอใจในการเรียนแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนและศึกษาความพึงพอใจในการเรียนแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยการใช้การเรียนแบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพิณพลราษฎร์ตั้งตรงจิต 12 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวนนักเรียน 37 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) มีขั้นตอนการทดลองดังนี้ จัดนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย 9 กลุ่ม ประกอบด้วยนักเรียนกลุ่มละ 4 คน ให้มีทั้งนักเรียนที่มีพื้นฐานการพูดภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับ สูง ปานกลาง และต่ำ ก่อนการทดลองใช้การเรียนแบบร่วมมือ ทดสอบความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนเรียน (Pretest) และหลังการทดลอง ทดสอบ (Posttest) นักเรียนโดยใช้แบบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียนและทำแบบทดสอบถามความพึงพอใจในการเรียนแบบร่วมมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแผนจัดการเรียนรู้ แบบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษและแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนแบบร่วมมือและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติทดสอบที แบบกลุ่มเดียวไม่เป็นอิสระต่อกัน t-test for Dependent Sample ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยการใช้การเรียนแบบร่วมมือมีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนแบบร่วมมืออยู่ในระดับมาก

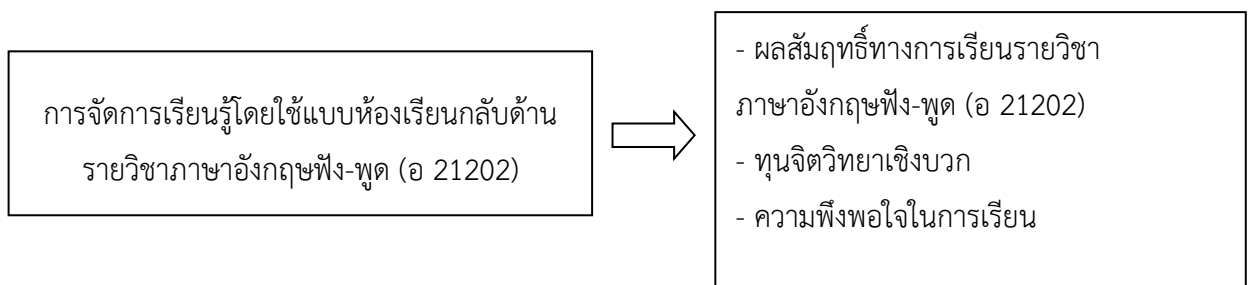
สมหมาย มะลิกอง (2552) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความพึงพอใจอวิธีจัดการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จ รูปที่ เน้นทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิซิมกับที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอุดมศิลป์วิทยา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งเป็นห้องเรียนตามสภาพจริง (intact group) จับฉลาก จำนวน ห้องละ 35 คนใช้เวลาจัดการเรียนรู้ 22 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยบทเรียนสำเร็จรูปที่เน้น ทักษะการอ่านคิด วิเคราะห์ และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิซิม แผนการจัดการ เรียนรู้แบบแก้ปัญหา แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและแบบสอบถามความพึงพอใจ ตอวิธีจัดการเรียนรู้ภาษาไทยใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง มีกลุ่มทดลอง 2 กลุ่มทั้งสองกลุ่มสอบก่อนการ ทดลองและหลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐานด้วยสถิติทดสอบ t (t-test) พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคอนสตรัคติวิซิมแตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับการจัดการ

เรียนรูแบบแก้ปัญหาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิซิม มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แก้ปัญหา 2) ความพึงพอใจต่อวิธีการจัดการเรียนรูภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิซิมแตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรูแบบแก้ปัญหาอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ ระดับ.01 โดย กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิซิม มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา

อำพร วุฒิสฐิโก (2562) ศึกษาการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมการละคร พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจที่ดีต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมการละครอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด ในด้านการนำไปใช้ ด้านประโยชน์ ด้านรูปแบบการจัดกิจกรรม และด้านเนื้อหาตามลำดับ

กิตติยา จินดารัตน์ (2563) ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) และความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยใช้วิธีการสอนรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยใช้วิธีการสอนรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

11. กรอบแนวของการวิจัย

12. เอกสารอ้างอิง

- กิตติชัย สุธาสิโนบล.(2558). ห้องเรียนกลับด้าน. ในสารานุกรมศึกษาศาสตร์, (ฉบับที่50, 116-128). สำนักพิมพ์ พ.ศ. พัฒนา
- กรวรรณ สืบสม และนพรัตน์ หมีพลัด. (2560). การพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped classroom) ด้วยการบูรณาการการเรียนรู้ การสอนรายวิชาเทคโนโลยีมีเดียผ่าน Google Classroom. *วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย*, 6(2), 118-126.
- กชกร เป้าสุวรรณ และคณะ. (2550). *ความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการมาศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์พิษณุโลก*. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิตติยา จินดารัตน์. (2563). *การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก*

- เรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3. http://www.thaischool.in.th/_files_school/73100304/
- กาลอส บุญสุภา. (2564). *ทุนทางจิตใจ หรือทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก (Positive Psychological Capital)*. <https://sircr.blogspot.com/2021/06/positive-psychological-capital.html>.
- จินตนา สุขจรรย์. (2556). *การศึกษาและการพัฒนาชุมชนในศตวรรษที่ 21*. สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ใจทิพย์ ณ สงขลา. (2561). *การออกแบบการเรียนรู้แนวดิจิทัล*. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เฉลิมเกียรติ ตุ่นแก้ว. (2553). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงาน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*.
- ชโลธร เทศสา และ ธนชาติ หล่อกลาง. (2565). ผลการสอนภาษาอังกฤษโดยการใช้การเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านด้วยกูเกิลไฮด์ต่อความสามารถในการฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. *วารสารชุมชนวิจัย*, 16(2), 233-247.
- เชิดศักดิ์ โฆวาสินธ์. (2525). *การวัดผลการศึกษา*. สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เชษฐรัฐ กองรัตน์. (2565). ห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom): การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อพัฒนาผู้เรียนในยุคความปกติถัดไป (Next Normal). *วารสารราชพฤกษ์*, 20(2), 1-15.
- ธัญญา มาศ ปัญญา ยิง. (2559). *อิทธิพลของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก คุณภาพชีวิตในการทำงาน และความผูกพันต่อองค์กรที่ส่งผลต่อความตั้งใจลาออกจากงาน ของพนักงานกลุ่มธุรกิจให้คำปรึกษา*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เบญจพร สุคนธร และสมพงษ์จิตระดับ. (2563). แนวทางการใช้ห้องเรียนกลับด้านในการเรียนการสอนวิชาเคมีสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ. *วารสารวิจัย มข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา) สาขามนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์*, 8(1), 13-23.
- ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์. (2543). *เอกสารคำสอน ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา*. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- เพียรเพ็ญ อินทร์เลิศ. (2550). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวรราชาธินัดดาญาติวิทยา อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- พัฒนา พรหมณี และคณะ. (2020). *แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจและการสร้าง แบบสอบถามความพึงพอใจในงาน*. APHEIT JOURNAL, 26(1), 59-66.
- พัลพงค์ สุวรรณวาที, เรวดี วัฒนโกศล. (2565). *มองโลกในแง่ดี=ชีวิตดี=มีต้นทุนทางจิตวิทยา*. <https://smarterlifebypsychology.com/2022/01/24/optimism-3/>.
- ยุพดี ทวลอารมณ์ และอัจฉริยา ตามัน (2565). การพัฒนาทักษะการฟังการพูดภาษาจีน ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนห้องเรียนกลับด้าน ผ่าน Zoom Meeting. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*

มหาวิทยาลัยบูรพา, 30(1), 135-157.

ยุทธชัย ศรีดิเกรียงไกร และคณะ. (2563). ประสิทธิภาพของโปรแกรมส่งเสริมทุนทางจิตวิทยาในนักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาจิตวิทยา ชั้นปีที่ 1. *จิตวิทยาคลินิก*, 51(1), 66-78.

<https://so03.tci-thaijo.org/index.php/tci-thaijclinicpsy/>

รสริน ป้อมสาหร่าย. (2550). ผลของการใช้การเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ และ ความพึงพอใจในการเรียนแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาจิตวิทยา ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, พิษณุโลก).

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 5). วีรียาสาส์น.

วิรัชยา มณีรัตน์. (2560). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านวิชาเคมี เรื่อง กรด-เบส สำหรับนักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ไม่มีการตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิจารณ์ พานิช. (2556). การเรียนรู้เกิดขึ้นได้อย่างไร. มูลนิธิสยามกัมมาจล.

_____. (2556). การสร้างการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21. มูลนิธิสยามกัมมาจล.

_____. (2558). *เรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง=Transformative Learning*. มูลนิธิสยามกัมมาจล.

_____. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

วิัญญา วัฒนโณ ชญาณูช ลักษณะวิจารณ์ ดารวันต์ รักสัตย์ (2561) การประเมินความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับ

ทุนจิตวิทยาเชิงบวกทางวิชาการของนิสิตนักศึกษาไทย. *วารสารมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*, 40(2), 74-83

วิสนี อาแว และมนัสนันท์ หัตถศักดิ์ (2565) ศึกษาผลของกิจกรรมแนะแนวทุนทางจิตวิทยาเชิงบวก เพื่อพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีวัดระฆัง.

วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ศรีนครินทรวิโรฒ, 23(1), 66-80.

สมหมาย มะลิกอง. (2552). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อวิธีจัดการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปที่เน้นทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิซิม กับที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ไม่มีการตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

สุดเฉลิม ศัสตราพฤกษ์ (2560) การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม. *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 28(1), 100-108.

สิริพร วงษ์โทน. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างทุนทางจิตวิทยาด้านบวก ความผูกพันต่อองค์กร และผลการปฏิบัติงาน : กรณีศึกษาธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง. *ปริญญาโทสาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*.

สัญญาชาติ พรหมคง. (2561). *ทุนทางจิตวิทยาด้านบวกที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน:*

*กรณีศึกษา บริษัท โฮม โปรดักส์ เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน).*การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

- สาขาวิชาการจัดการทั่วไป, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2558). *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัยฉบับราชบัณฑิตยสภา*. ผู้แต่ง อมรรัตน์ รัชตะทวีกุล (2561) *ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบห้องเรียนกลับทางที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อริยา คูหา. (2565). *จิตวิทยาเพื่อการดำรงชีวิต*. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อริยา คูหา และคณะ. (2564). *ทฤษฎีจิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงอนาคต ความยืดหยุ่นผูกพันในวิชาชีพและการประยุกต์จิตวิทยาเพื่อชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*. *วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้*, 8(2), 273-287.
- อรรชนีดา หวานคง. (2559). *การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21*. *วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร*, 7(2), 303-314.
- อารีย์ พันธุ์ณี. (2546). *จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 1). ไยไหม เอ็ดดูเคท.
- อาลาวิยะ สะอะ. (2559). *ผลการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการคิดวิเคราะห์ และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อโรชา ทองลาว และคณะ. (2564). *การศึกษาความพึงพอใจของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสนต่อการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ ประจำปีภาคต้น ปีการศึกษา 2563*. *วารสารศิลปศาสตร์และอุตสาหกรรมบริการ*, 4(2), 617-632.
- อิศรา ก้านจักร. (2559). *พื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา*. (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2). คลังนานาวิทยา.
- อุทัยพรรณ สุดใจ. (2545). *ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาประยุกต์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อำพร วุฒิจูโก. (2562). *การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมการละคร*. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Bergmann, J., & Sams, A.(2012). *Flip your classroom: Reach every student in Every Class Everyday*. ISTE.
- Bethany, B. (2012). *Flip Your Classroom to Increase Active Learning and Student Engagement*. University of Missouri Press.
- Cark, K. R. (2015). *The Effects of the Flipped Model of Instruction on Student Engagement and Performance in the Secondary Mathematics Classroom: An action research*

- study. Minneapolis. Capella University. *Journal of Educators, Online*.12 (1), 91-115.
- Caixia, W., & Guangran L, (2013). 翻转课堂优化中职课堂教学探析 [Analysis of flipped classroom to optimize secondary vocational classroom teaching]. 职教论坛 [Vocational & Technical Education Forum], 19(6), 41-44.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of Education*. (3rd ed.) McGraw-Hill Book
- Hornby, A. F. (2000). *Advance learner's dictionary*. (6th ed.). Oxford University Press.
- Johnson, G.B. (2013). *Student perceptions of the flipped classroom*. M.A. Thesis, The University of British Columbia.
- Jonathan Bergmann & Aaron Sams. (2012). *Flipped Your Classroom Reach Every Student in Every Class Every Day*. Technology Coordinators.curriculum specialists. Policy makers.
- Likert, R. (1967.) *The Method of Constructing and Attitude Scale*. pp. 90-95. In: Fishbeic, M (Ed.). *Attitude Theory and Measurement*. Wiley & Son.
- Lo, C. K., & Hwang, G. J. (2018). How to advance our understanding of flipped learning: Directions and a descriptive framework for future research. *Knowledge Management & E-Learning*, 10(4), 441-454.
- Lujun Su & Scott R. Swanson and Xiaohong Chen., (2016). *The effects of perceived service quality on repurchase intentions and subjective well-being of Chinese tourists: The mediating role of relationship quality.*, Contents lists available at Science Direct *Tourism Management*. Journal homepage: *Tourism Management* 52, 82e95.
- Luthans, F. (2002) The need for and meaning of positive organizational behavior. *J. Organ. Behav*, 23, 695–706.
- Luthans, F., Youssef, C. M., & Avolio, B. J. (2007). *Psychological capital: Developing the human competitive edge*. Oxford University Press.
- Moeller, P. (2014). *Using a flipped learning approach to strengthen pottery skills & comprehension*. Master of Science in Education–Fine Arts. University of Wisconsin-River Falls. p. 225-234.
- Nik Peachy. (2020). *The Flipped Classroom for English Language Teaching*
<http://fdslive.oup.com/www.oup.com/elt/feature/oup-focus-flipped-classroom.pdf>
- Qingquan, P. & Zongkui, Z. (2009). *Psychological capital, coping style and psychological health: An empirical study from college students (ICISE2009)*. Retrieved April 21, 2017 from <http://doi.ieeecomputersociety.org/10.1109/ICISE.2009.860>.

Robert M Malone., Darren A DeWalt., Mary E Bryant., Margaret C Kosnar., Kelly E Corr., Russell L Rothman. (2006). *A heart failure self- management program for patient of all literacy levels: A randomized, controlled trial*. BMC Health Services Research, 6(30). Retrieved December 2, 2010, from ScienceDirect with Full Text database.

Seligman, S. (2004). *Personality Psychology*. Sage

Sun, J.C.Y. and Wu,Y.T. (2016). *Analysis of Learning Achievement and Teacher-Student Interactions in Flipped and Conventional Classrooms*. National Chiao Tung University. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*.17 (1), 79

Wolman, Benjamin B. (1973). *Dictionary of Behavioral Science*. Van Nostrand Reinhold.

13.วิธีการดำเนินการวิจัย และสถานที่ทำการทดลอง/เก็บข้อมูล

ประชากรเป้าหมายในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 35 คน ที่ลงทะเบียนเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษ ฟัง-พูด (อ 21202) สังกัดโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ฝ่ายมัธยมศึกษา) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

เกณฑ์การคัดเลือกเข้ากลุ่มตัวอย่าง (Inclusion Criteria) ดังนี้

1. เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. สามารถอ่าน ฟัง เขียน และสื่อสารภาษาอังกฤษได้
3. มีระยะเวลาในการเข้าร่วมเกินร้อยละ 90
4. ยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

เกณฑ์การคัดออกของกลุ่มตัวอย่าง (Exclution Criteria)

- นักเรียนที่มีระยะเวลาในการเข้าร่วมต่ำกว่าร้อยละ 90
- ไม่ยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยคำนึงถึงการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยจะเตรียมตนเข้ารับการอบรมการทำจริยธรรมวิจัยในมนุษย์จัดโดยคณะกรรมการจริยธรรมวิจัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และดำเนินการส่งโครงร่างวิจัยเพื่อยื่นการขอรับการพิจารณารับรองการทำจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เมื่อได้รับอนุญาตแล้วผู้วิจัยนำหนังสือเข้าพบผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ฝ่ายมัธยมศึกษา) เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นผู้วิจัยได้เข้าพบกับกลุ่มตัวอย่าง โดยแนะนำ อธิบายวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลให้กลุ่มตัวอย่างทราบ พร้อมทั้งชี้แจงกับกลุ่มตัวอย่างว่าการเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้เป็นไปด้วยความสมัครใจ จะให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเอง และให้เซ็นเอกสารไปยินยอมในการเข้าร่วมการวิจัย และแจ้งให้ทราบว่าเมื่อร่วมเข้าโครงการวิจัยแล้วกลุ่มตัวอย่างได้ประโยชน์อย่างไรบ้าง หากกลุ่มตัวอย่างต้องการออกจากกรวิจัย สามารถกระทำได้ตลอดเวลา โดยไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อกลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างจะถือเป็นความลับ และในการรวบรวมข้อมูลจะไม่ระบุชื่อ หรือที่อยู่ของกลุ่มตัวอย่าง โดยจะ

นำไปใช้ในประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น ส่วนผลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวม และข้อมูลทั้งหมดจะถูกทำลายภายใน 1 ปี ที่มีพยานรับรู้และรับทราบ [หัวหน้าแผนกภาษาอังกฤษโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ฝ่ายมัธยมศึกษา)] ภายหลังจากที่ผลการวิจัยได้รับการเผยแพร่แล้ว

กระบวนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 21202) ทุนจิตวิทยาทางบวก และความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ด้วยแบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว จำนวน 20 ข้อ ใช้เวลา 30 นาที แล้วตรวจเก็บคะแนนเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
2. ระยะเวลาดำเนินการทดลอง โดยชี้แจงให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างตามแผนการจัดการเรียนรู้ 5 แผน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สัปดาห์ๆ ละ 2 ครั้งๆ ละ 50 นาที รวมระยะเวลาในการทดลองทั้งสิ้น 10 ชั่วโมง
3. ประเมินทุนจิตวิทยาทางบวก และความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบสอบถามทุนจิตวิทยาทางบวก และความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน แล้วนำไปวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาค่าเฉลี่ย และนำไปเทียบกับเกณฑ์ ตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (สมนึก ภัททิยธนี, 2550)
4. การทดสอบหลังเรียน (Post-test) หลังจากดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการ จัดการ เรียนรู้ที่ใช้แบบห้องเรียนกลับด้านจนครบทุกแผนแล้ว ทำการทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นฉบับเดียวกันกับที่ทดสอบก่อนเรียน ใช้เวลา 30 นาทีจึงนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป หลังการทดลองผู้วิจัยทดสอบหลังการเรียนประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 21202) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
5. การประชุมย่อยกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อการถอดบทเรียนที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ด้วยคำถามที่เตรียมไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ตอนที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน จำนวน 5 แผน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รายวิชาภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 21202) ตอนที่ 3 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รายวิชาภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 21202) จำนวน 30 ข้อ ตอนที่ 4 แบบประเมินทุนจิตวิทยาทางบวก ตอนที่ 5 แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน และตอนที่ 6 คำถามเพื่อการสัมภาษณ์

การพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย

ในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล มีกระบวนการ ดังนี้

1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รายวิชา ภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 21202) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผู้วิจัยจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน รายวิชาภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 21202) ซึ่งเป็นรายวิชาเลือก สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยแบ่งการจัดการเรียนรู้เป็น 2 ส่วนต่อ 1 แผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ส่วนการเรียนรู้นอกชั้นเรียน และส่วนการเรียนรู้ในชั้นเรียน ซึ่งประกอบด้วยสื่อการเรียนรู้ วีดิทัศน์ และแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ Google classroom และคำถามประกอบการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงตำรา วารสารวิชาการต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

1.2 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสาธิตมัธยมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่พัฒนาสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.3 ศึกษาหลักการและวิธีการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมถึงรายละเอียดของเนื้อหาการเรียนรู้จากหนังสือเรียนและคู่มือครู ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เรื่อง Introductions, Daily Life, My Hometown, Free Time, Food and Drink โดยแบ่งเนื้อหาให้ เหมาะสมกับเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งแบ่งได้ทั้งหมด 5 แผนการจัดการเรียนรู้ แผนละ 2 คาบ รวมเป็น 10 คาบ แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ แบ่งการจัดการเรียนรู้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนการเรียนรู้นอกชั้นเรียนและส่วนการเรียนรู้ในชั้นเรียน ทั้งนี้ไม่รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน อย่างละ 50 นาที ในที่นี้แผนการจัดการเรียนรู้ มีดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง Greetings, Introducing & Parting

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง Daily Life

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง Talk about free-time activities

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง Talk about Hometown

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง Ordering food and drink

ทั้งนี้ส่วนการเรียนรู้นอกชั้นเรียนเน้นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อการเรียนรู้ต่างๆ เช่น การดูวีดิทัศน์ ความยาวไม่เกิน 5 นาที การศึกษาข่าว บทความสั้นๆ และแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ และตอบสนองการเรียนรู้ (Reflection) ผ่าน Google Forms ในคำถาม หลังการเรียนรู้ด้วยสื่อการเรียนรู้วีดิทัศน์ และแหล่งการเรียนรู้

1.4 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้รายคาบ โดยครอบคลุมเนื้อหาที่ระบุข้างต้น จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ กิจกรรม

การเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน ซึ่งผู้วิจัยได้แนวคิดจาก Bergmann & Sams (2012) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมความพร้อม (Out of class) เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยมีบทบาท หน้าที่ในการจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้โดยมอบหมายให้นักเรียนเรียนรู้ก่อนเข้าห้องเรียนใน Google Classroom โดยเป็นสื่อวีดิทัศน์ผ่าน YouTube Chanel ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นพร้อมทั้งสื่อการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องและนักเรียนมีบทบาทหน้าที่ในการตอบสนองการเรียนรู้ (Reflection) ใน Google Forms ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยฝึกการเขียนสรุปเนื้อหา ตอบคำถาม จากวีดิทัศน์และฝึกตั้งคำถาม ขั้นตอนนี้จะมีกระบวนการพัฒนาผ่านกระบวนการ ตอบคำถามและฝึกตั้งคำถาม พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการพูดด้วยการสรุปเนื้อหาและพัฒนาตนเองในการเรียนรู้ผ่านความรับผิดชอบในการดูวีดิทัศน์ และการตอบสนองการเรียนรู้ โดยในขั้นตอนนี้หากนักเรียนมีข้อสงสัยนักเรียนสามารถสอบถามผ่านช่องแสดงความคิดเห็นหรือติดต่อ ส่วนตัวได้กับผู้วิจัยตามช่องทางที่นักเรียนสะดวก

ขั้นที่ 2 ขั้นศึกษาค้นคว้า เป็นขั้นที่ผู้วิจัยรวบรวมข้อคำถามที่นักเรียนได้ฝึกตั้งคำถาม ผ่านการตอบสนองการเรียนรู้ใน Google Forms โดยผู้วิจัยมีบทบาทหน้าที่ เป็นผู้ตั้งเป็นประเด็นคำถามหน้าชั้นเรียน โดยเป็นข้อคำถามที่รวบรวมมาจากการตอบสนองการเรียนรู้ และนักเรียนมีบทบาทหน้าที่ในการร่วมกันอภิปราย ค้นคว้าเพื่อให้ได้ข้อค้นพบจากประเด็นคำถาม แล้วร่วมกันสร้างความเข้าใจ ขั้นตอนนี้จะมีกระบวนการพัฒนาผ่านกระบวนการ ตอบคำถาม พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการพูดด้วยการสรุปเนื้อหาที่ก่อให้เกิดเป็นองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และพัฒนาการนำตนเองในการเรียนรู้ผ่านการมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม

ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน เป็นขั้นที่ผู้วิจัยจัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงผ่านกระบวนการกลุ่ม มีเวลาสำหรับแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้วิจัยและนักเรียน และผู้เรียนกับผู้เรียน โดยใช้เนื้อองค์ความรู้จากวีดิทัศน์ในชั้นการเรียนรู้ นอกห้องเรียนมาประยุกต์ใช้ โดยผู้วิจัยมีบทบาทหน้าที่ในการสร้างบรรยากาศให้เกิดการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด และนักเรียนมีบทบาทหน้าที่ในการลงมือปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียนตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายผ่านกิจกรรมคู่ กิจกรรมกลุ่มหรือกิจกรรมระดับห้องเรียน ขั้นตอนนี้จะมีกระบวนการพัฒนาความสามารถในการคิด-พูดผ่านการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียน จากวีดิทัศน์และแหล่งเรียนรู้ผ่านการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับกลุ่มเพื่อนและผู้วิจัย

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป เป็นขั้นที่ผู้วิจัยจัดกิจกรรม หรือสถานการณ์ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน วิเคราะห์สถานการณ์ ปรับปรุง สรุป ทบทวนสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้โดยผู้วิจัยมีบทบาทหน้าที่ในการสร้างบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในทุก ๆ ประเด็นขององค์ความรู้ และเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และนักเรียนมีบทบาทหน้าที่ในการร่วมอภิปราย สรุปความรู้ที่ได้ร่วมอภิปรายกับเพื่อนและผู้วิจัย และผู้เรียนกับผู้เรียน ขั้นตอนนี้จะมีกระบวนการพัฒนาความสามารถในการพูด การสื่อสารผ่านการสรุปร่วมกัน อภิปรายในชั้นเรียนจากเนื้อหาในทุกขั้นของกิจกรรม และพัฒนาตนเอง ในกระบวนการการเรียนรู้ผ่านการมีส่วนร่วมในการอภิปรายและลงข้อสรุป

ทั้งนี้ชั้นการเรียนรู้นอกห้องเรียนเป็นส่วนการเรียนรู้นอกชั้นเรียน (Outside Class) และชั้นอื่น ๆ เป็นส่วนการเรียนรู้ในชั้นเรียน (Inside Class) โดยในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้สอดแทรกการฝึกความสามารถใน

การคิด เพื่อการสื่อสาร การฟัง การพูดเพิ่มเติมเข้าไปในการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับบริบทของกิจกรรม และเนื้อหา

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 5 แผนให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง ความถูกต้องของสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้และความสอดคล้อง ระหว่างขั้นตอนต่าง ๆ ของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินลงในแบบประเมิน ซึ่งมีค่าประเมิน ระดับความคิดเห็นใน 3 ระดับ ดังนี้

- +1 หมายถึง สอดคล้อง
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ
- 1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

การได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 ถือว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ตามที่ต้องการวัด และมีความเหมาะสมในการนำไปใช้

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อความสมบูรณ์และเหมาะสม ยิ่งขึ้น

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านตรวจสอบและแก้ไขตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 1 แผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองนำร่องกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยพิจารณานักเรียนที่มีความเท่าเทียมกับกลุ่มทดลองจริง

1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วมาทดลองใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยเป็นนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการพูด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รายวิชา ภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 21202) จำนวน 20 ข้อโดยมีขั้นตอนการสร้าง และตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการพูด รายวิชา ภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 21202) เรื่อง Introductions, Daily Life, My Hometown, Free Time, Food and Drink ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงตำรา วารสารทางวิชาการต่าง ๆ เกี่ยวกับเทคนิค และวิธีการออกข้อสอบทักษะการพูด

2.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษาของ โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560)

2.3 ศึกษารายละเอียดของเนื้อหาเรื่อง Introductions, Daily Life, My Hometown, Free Time, Food and Drink จากหนังสือเรียน และคู่มือครู รายวิชาภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 21202) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามตัวชี้วัด

2.4 กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัดสำหรับการสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการพูด รายวิชา ภาษาอังกฤษฟัง-พูด (อ 21202)

2.5 สร้างแบบทดสอบวัดทักษะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการพูด เรื่อง Introductions, Daily Life, My Hometown, Free Time, Food and Drink แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ จำนวน 20 ข้อ เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการฟัง-พูด เรื่อง Introductions, Daily Life, My Hometown, Free Time, Food and Drink ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้องเหมาะสมของข้อคำถามและตัวเลือก ครอบคลุมเนื้อหาภาษาที่ใช้ ตลอดจนพฤติกรรมที่ต้องการวัด โดยผู้เชี่ยวชาญจะเป็นครูที่มีความเชี่ยวชาญและชำนาญในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มากกว่า 5 ปี การประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Item-Objective Congruence Index: IOC) มีค่าประเมิน 3 ระดับ ดังนี้

- +1 หมายถึง มีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
- 1 หมายถึง ไม่สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

การได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.80-1.00 ถือว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการพูด เรื่อง Introductions, Daily Life, My Hometown, Free Time, Food and Drink ที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามที่ต้องการวัด และมีความเหมาะสมในการนำไปใช้

2.7 นำแบบทดสอบที่จัดพิมพ์แล้ว ไปทดลองนำร่องกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนน โดยมีเกณฑ์การตรวจ ดังนี้

- คะแนน 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูก
- คะแนน 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบผิด หรือไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 คำตอบ

2.8 นำแบบทดสอบมา วิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือด้วยค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อ (Item-Analysis) โดยใช้เทคนิค 27% ของ จุง-เตห์-ฟาน หลังจากนั้น คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไปจาก 35 ข้อ คัดเลือกไว้จำนวน 20 ข้อ

2.9 คำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยคำนวณ จากสูตร KR-20 ของ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ

2.10 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการพูด ที่ปรับปรุงแล้วมาทดลองใช้จริงกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. แบบประเมินทุนจิตวิทยาทางบวก ในการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ดำเนินการ ดังนี้

3.1 วิเคราะห์และศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทุนจิตวิทยาทางบวก จากหนังสือ ตำรา วารสาร บทความ และงานวิจัยต่างๆ

3.2 วิเคราะห์และศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างรายการคำถามจากหนังสือ ตำรา วารสาร บทความ และงานวิจัยต่างๆ เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีคุณภาพ

3.3 กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ และประเด็นปัจจัยให้ครอบคลุมกับเนื้อหาที่ต้องการ

3.4 สร้างรายการคำถามตามที่ได้กำหนดไว้ในนิยาม มีลักษณะมาตราประเมินค่า 5 ระดับ ของ Likert

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

3.5 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาและขอคำแนะนำเพื่อให้ได้ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นนำมาพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลัก (IC) ตามวิธีการของโรวินลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton, 1978: 34 อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2536: 49) โดยกำหนดการให้คะแนนจากการพิจารณา ดังนี้

+1 เมื่อมั่นใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับประเด็นหลักที่กำหนดไว้

0 เมื่อไม่มั่นใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับประเด็นหลักที่กำหนดไว้

-1 เมื่อมั่นใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับประเด็นหลักที่กำหนดไว้

3.6 นำผลการพิจารณา และคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ คัดเลือกคำถามที่ได้ค่าดัชนีความเที่ยงตรงตามเกณฑ์กล่าวคือ ตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป มาแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

3.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการคัดเลือก และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาจัดพิมพ์และนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียน จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยในครั้งนี้

3.8 นำผลการทดลองใช้มาตรวจ และวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ด้วยการทดสอบค่าที (t - test) ด้วยการแบ่งกลุ่มที่ได้ให้นำหนักคะแนนสูงออกมา 25% เป็นกลุ่มสูงและกลุ่มที่ได้ให้นำหนักคะแนนต่ำออกมา 25% เป็นกลุ่มต่ำ เมื่อได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามในแต่ละข้อแล้ว จากนั้นคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2540: 42)

3.9 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (บุญเรียง ขจรศักดิ์, 2535) ในที่นี้ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ

ในการแปลความหมายใช้เกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ยของค่าที่วัดได้ ตามแนวคิดของ Best (1986) ดังนี้

1.00 - 1.50 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.51 - 2.50 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย

2.51 - 3.50 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

3.51 - 4.50 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับ มาก

4.51 - 5.00 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด

4. แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

4.1 ศึกษาหนังสือ ตำรา วารสาร บทความ และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

4.2 ศึกษาวิธีสร้างแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ และกำหนดรูปแบบแบบสอบถามจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.3 สร้างรายการคำถามของแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาอังกฤษ ฟัง-พูด (อ 21202) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ลักษณะมาตราค่า 5 ระดับของ Likert ข้อคำถามจำนวน 30 ข้อ โดยใช้เกณฑ์น้ำหนักคะแนนประเมินค่าจัดอันดับความสำคัญ ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

4.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาและขอคำแนะนำเพื่อให้ได้ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นนำมาพิจารณาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลัก (IC) ตามวิธีการของโรวินลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton, 1978: 34 อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536: 49) โดยกำหนดการให้คะแนน ดังนี้

- +1 เมื่อมั่นใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับประเด็นหลักที่กำหนดไว้
- 0 เมื่อไม่มั่นใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับประเด็นหลักที่กำหนดไว้
- 1 เมื่อมั่นใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับประเด็นหลักที่กำหนดไว้

4.5 นำผลการพิจารณาและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ คัดเลือกคำถามที่ได้ค่าดัชนีความเที่ยงตรงตามเกณฑ์กล่าวคือ ตั้งแต่ 0.75 ขึ้นไป มาแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

4.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการคัดเลือก และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาจัดพิมพ์และนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียน จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยในครั้งนี้ นำผลการทดลองใช้มาตรวจ และวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ด้วยการทดสอบค่าที (t – test) ด้วยการแบ่งกลุ่มที่ได้น้ำหนักคะแนนสูงออกมา 25% เป็นกลุ่มสูงและกลุ่มที่ได้น้ำหนักคะแนนต่ำออกมา 25% เป็นกลุ่มต่ำเมื่อได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามในแต่ละข้อแล้ว จากนั้นคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2540: 42)

4.8 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความพึงพอใจ ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (บุญเรียง ขจรศักดิ์, 2535: 166) ในที่นี้ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ

5. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi –Structured interview) ที่มีการกำหนดคำถามในการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้าซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด (Open-

แผนดำเนินงาน	เมษ 2567	พค	มิย	กค	สค	ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	มีค 2568
เก็บข้อมูล		=====										
วิเคราะห์และสรุปผล					=====							
อภิปรายผล							=====					
เขียนรายงานการวิจัย								=====				
ทำรายงานฉบับสมบูรณ์											=====	
การเตรียมนำเสนอข้อมูลเผยแพร่												=====

15.งบประมาณของโครงการวิจัย

งบประมาณที่ขอสนับสนุนเพื่อการทำวิจัยทั้งสิ้น 32,700 บาท

รายละเอียด	จำนวนเงิน (บาท)
1.หมวดค่าตอบแทน (10,600 บาท)	
ค่าตอบแทนนอกเวลาในการเรียบเรียงเอกสารที่เกี่ยวข้อง ทั้งจัดทำ เครื่องมือและการเขียนรายงาน	
- ในกรณีทำการวันราชการ (อัตรา ชม. ละ 50 บาท จำนวน 35 ชม. 2 คน)	3,500
- ในกรณีปฏิบัติงานในวันหยุดราชการ (อัตรา ชม. ละ 60 บาท จำนวน 30 ชม. 2 คน)	3,600
ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญ (3 ท่านๆละ 1,000 บาท)	3,000
ค่าตอบแทนถอดบทเรียนการสัมภาษณ์	500
2.หมวดใช้สอย (17,100 บาท)	
ค่าสีบค้นข้อมูล	2,500
ค่าอาหารว่าง ชุดละ 30 บาท จำนวน 40 ชุด และค่าอาหารกลางวัน ชุดละ 80 บาท จำนวน 40 ชุด สำหรับประชุมกับกลุ่มตัวอย่าง	4,440
ค่าจ้างพิมพ์เอกสาร	4,000
ค่าจ้างคีย์ข้อมูล ชุดละ 4 บาท จำนวน 90 ชุด	360
ค่าวิเคราะห์ข้อมูล	3,000
ค่าจัดทำเอกสารงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ 8 เล่ม พร้อมปก	2,800
3. หมวดวัสดุ (5,000 บาท)	
ค่าวัสดุสำนักงานค่าวัสดุคอมพิวเตอร์	2,500
ค่าอินเทอร์เน็ตผู้วิจัย	1,500
ค่าถ่ายเอกสาร	1,000

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 32,700 บาท

งบประมาณที่ขอสนับสนุนเพื่อการทำวิจัยทั้งสิ้น 32,700 บาท

ได้ผลงานวิจัย 1 ชื่อเรื่อง

ได้ผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารต่างประเทศ

16. คำชี้แจงอื่น ๆ (ถ้ามี)

-

17. ลงลายมือชื่อหัวหน้าโครงการ ผู้ร่วมวิจัย

ลงชื่อ.....ปราณีต ศิริพงษ์.....

(นางสาวปราณีต ศิริพงษ์)

หัวหน้าโครงการ

...../...../.....

ลงชื่อ.....อริยา คูหา.....

(รองศาสตราจารย์ ดร. อริยา คูหา)

ผู้ร่วมวิจัย

...../...../.....

18. คำอนุมัติและลายมือชื่อของผู้บังคับบัญชา

18.1 คำอนุมัติและลายมือชื่อของผู้บังคับบัญชาระดับภาควิชา

.....

ลงชื่อ.....

(นางโซเฟีย มะลี.)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตฯ

...../...../.....

18.2 คำอนุมัติและลายมือชื่อของผู้บังคับบัญชาระดับคณะ

.....

ลงชื่อ.....

(รองศาสตราจารย์ ดร. อาฟีฟี ลาเต๊ะ)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

...../...../.....